

Pensioenreglement

2017

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Artikel 1 Begripsomschrijvingen	5
Artikel 2 Deelnemerschap	8
Artikel 3 Informatieverstrekking	9
Artikel 4 Pensioenaanspraken	10
Artikel 5 Pensioengrondslag	10
Artikel 6 Ouderdomspensioen	11
Artikel 7 Vervroeging en uitstel van het ouderdomspensioen	11
Artikel 8 Variatie in uitkeringen ouderdomspensioen	12
Artikel 9 Deeltijdpensioen	12
Artikel 10 Uitrui ouderdomspensioen in partnerpensioen	13
Artikel 11 Partnerpensioen	13
Artikel 12 Tijdelijk partnerpensioen	14
Artikel 13 Bijzonder partnerpensioen (voor Gewezen Partner)	14
Artikel 14 Uitrui levenslang partnerpensioen in ouderdomspensioen	14
Artikel 15 Wezenpensioen	15
Artikel 16 Arbeidsongeschiktheidspensioen	15
Artikel 17 Pensioenopbouw bij Arbeidsongeschiktheid	16
Artikel 18 Beëindiging van het huwelijk of (wettelijk geregistreerd) partnerschap	17
Artikel 19 Waardeoverdracht	18
Artikel 20 Inkoop uit bijspaarregelingen	18
Artikel 21 Financiering van de Pensioenregeling	19
Artikel 22 Onvoldoende Pensioenpremie	19
Artikel 23 Vermindering Pensioenaanspraken en Pensioenrechten	19
Artikel 24 Voorwaardelijke toeslagen	20
Artikel 25 Afkopen, vervreemden en prijsgeven van Pensioen	21
Artikel 26 Bijzondere gevallen	21
Artikel 27 Wijziging van het Pensioenreglement	21
Artikel 28 Fiscale begrenzing	22
Artikel 29 Overgangsbepaling Compartiment SPDHV	22
Artikel 30 Overgangsbepaling Compartiment SPH	23
Artikel 31 Overgangsbepaling arbeidsongeschikten Compartiment SPDHV	23
Artikel 32 Inwerkingtreding	23
Bijlagen	24

Inleiding

1. Leeswijzer

- Artikel 1 geeft omschrijvingen van de belangrijkste begrippen in het pensioenreglement.
- Artikel 2 omschrijft het ingaan en eindigen van het deelnemerschap.
- Artikel 3 toont de informatie die het pensioenfonds verstrekt.
- Artikel 4 noemt de verschillende pensioenaanspraken van de deelnemer.
- Artikel 5 en 6 beschrijven de opbouw van het ouderdomspensioen.
- Artikel 7, 8, 9, 10 en 14 beschrijven de verschillende keuzemogelijkheden.
- Artikel 11, 12, 13, 15, 16 en 17 gaan over respectievelijk het partnerpensioen, het tijdelijk partnerpensioen, het bijzonder partnerpensioen, het wezenpensioen, het arbeidsongeschiktheidspensioen en de premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid.
- Artikel 18 gaat over de beëindiging van het huwelijk of (wettelijk geregistreerd) partnerschap.
- Artikel 19 gaat over waardeoverdracht.
- Artikel 20 gaat over inkoop uit bijspaarregelingen.
- Artikel 21 en 22 gaan over de premie en het mogelijk verlagen van de pensioenopbouw.
- Artikel 23 gaat over het mogelijk verlagen van de pensioenen.
- Artikel 24 gaat over de voorwaardelijke toeslagen.
- Artikel 25 gaat over afkopen van pensioenen.
- Artikel 26, 27 en 28 gaan over respectievelijk bijzondere gevallen, wijziging van het pensioenreglement en fiscale begrenzing.
- Artikel 29, 30 en 31 bevatten de overgangsbepalingen van de compartimenten SPH en SPDHV.

2. Overgangsrecht

Per 1 januari 2015 zijn Stichting Pensioenfonds Haskoning en Stichting Pensioenfonds DHV gefuseerd tot Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV. De tot 1 januari 2015 geldende pensioenregelingen van de verdwijnende stichtingen zijn gesloten. De opbouw van deelnemers vindt vanaf dezelfde datum plaats in dit Pensioenreglement.

Onderstaand overgangsrecht is geldig voor alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden die op 31 december 2014 deelnemer, gewezen deelnemer of pensioengerechtigde waren van Stichting Pensioenfonds Haskoning of Stichting Pensioenfonds DHV.

Stichting Pensioenfonds Haskoning

Alle vóór 1 januari 2015 opgebouwde pensioenrechten en pensioenaanspraken van de (gewezen) (arbeidsongeschikte) deelnemers en pensioengerechtigden vallen niet onder dit Pensioenreglement. Hierop blijven de bepalingen van toepassing zoals deze golden vóór 1 januari 2015 met uitzondering van de bepalingen die in dit Pensioenreglement expliciet van toepassing zijn verklaard.

Ook voor de (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte deelnemers van voormalig Stichting Pensioenfonds Haskoning, die reeds op 31 december 2014 arbeidsongeschikt waren, gelden vanaf 1 januari 2015 de bepalingen uit dit Pensioenreglement.

Stichting Pensioenfonds DHV

Alle pensioenrechten en -aanspraken die de (gewezen) deelnemers van voormalig Stichting Pensioenfonds DHV hebben opgebouwd tot en met 31 december 2014, zijn door middel van een interne collectieve waardeoverdracht ingebracht in dit Pensioenreglement. Hiermee zijn alle pensioenrechten en -aanspraken op basis van de oude regelingen vervallen en zijn de bepalingen van dit Pensioenreglement op deze pensioenrechten en -aanspraken van toepassing. Dit betekent onder meer dat voor alle opgebouwde pensioenrechten en -aanspraken de pensioenrichtdatum van 67 jaar geldt.

Voor pensioengerechtigden (met een ingegane uitkering ouderdoms-, partner- of wezenpensioen) van voormalig Stichting Pensioenfonds DHV, die op 31 december 2014 reeds pensioengerechtigd waren, zijn per 1 januari 2015 de bepalingen omtrent toeslagverlening en vermindering van pensioenrechten en -aanspraken in dit Pensioenreglement van toepassing. Deze vervangen de tot 31 december 2014 (voor de betreffende pensioengerechtigden geldende) bepalingen, die per 1 januari 2015 zijn vervallen. Voor al het overige is dit Pensioenreglement niet op deze pensioengerechtigden van toepassing.

Ook de pensioenrechten en -aanspraken van de arbeidsongeschikte deelnemers van voormalig Stichting Pensioenfonds DHV, opgebouwd tot en met 31 december 2014, zijn door middel van interne collectieve waardeoverdracht overgedragen naar dit Pensioenreglement. Vanaf 1 januari 2015 gelden voor deze pensioenrechten en -aanspraken de bepalingen uit dit Pensioenreglement en vindt de verdere premievrije pensioenopbouw plaats op basis van dit Pensioenreglement. Hierop bestaat voor één groep een uitzondering, te weten voor de arbeidsongeschikte deelnemers die op 31 december 2014 een aanspraak op prepensioen hadden. Voor deze groep blijft het prepensioen verplicht op 63,5-jarige leeftijd ingaan. Per die datum eindigen de opbouw van het ouderdomspensioen en de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen. Voor deze groep gelden afwijkende opbouwpercentages en een afwijkende Pensioenrichtdatum.

3. Aanspreekvorm

Waar in dit Pensioenreglement sprake is van een mannelijke aanspreekvorm (echtgenoot, zijn, hem, wiens) kan desgewenst de vrouwelijke aanspreekvorm (echtgenote, haar, wier) worden gelezen.

Vastgesteld door het bestuur op 7 maart 2017

Versie 2017.2, inclusief tarieven voor 2017 in bijlage 1, 2 en 3

Artikel 1   Begripsomschrijvingen

In dit Pensioenreglement wordt verstaan onder:

AOW-ingangsdatum

De dag waarop men recht krijgt op een uitkering op grond van de Wet van 31 mei 1956, inzake een algemene ouderdomsverzekering, alsmede iedere wijziging hierop (Algemene Ouderdomswet)

Arbeidsongeschiktheid

Arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA

Beleidsdekkingsgraad

De gemiddelde dekkingsgraad van Compartiment SPH respectievelijk Compartiment SPDHV, gedurende twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling van de Beleidsdekkingsgraad van het betreffende compartiment

Bestuur

Het Bestuur van het Pensioenfonds

Compartiment Stichting Pensioenfonds Haskoning (Compartiment SPH)

Het gescheiden vermogen als bedoeld in artikel 123 lid 2 Pensioenwet ten behoeve van het uitvoeren van één of meer pensioenregeling(en) door het compartiment

Compartiment Stichting Pensioenfonds DHV (Compartiment SPDHV)

Het gescheiden vermogen als bedoeld in artikel 123 lid 2 Pensioenwet ten behoeve van het uitvoeren van één of meer pensioenregeling(en) door het compartiment

Deelnemer

- Werknemers die op 1 januari 2015 in dienst waren van de Werkgever en tot en met 31 december 2014 deelnamen aan de pensioenregeling uitgevoerd door Stichting Pensioenfonds Haskoning dan wel door Stichting Pensioenfonds DHV;
- Werknemers die op of na 1 januari 2015 in dienst treden van de Werkgever, tenzij in de arbeidsovereenkomst anders is overeengekomen; of
- Gewezen Werknemers die volledig of gedeeltelijk Arbeidsongeschikt zijn als bedoeld in artikel 16 en artikel 17 van dit Pensioenreglement

Deeltijdfactor

De volgens het arbeidscontract gewerkte tijd in procenten van de bij de Werkgever geldende volledige werktijd

Dekkingsgraad

De verhouding tussen het aanwezige vermogen en de pensioenverplichtingen van Compartiment SPH respectievelijk Compartiment SPDHV

Franchise

Het gedeelte van het Pensioengevend salaris waarover geen pensioen wordt opgebouwd en waarover geen premies worden betaald

Gepensioneerde

De Pensioengerechtigde voor wie op grond van dit Pensioenreglement het ouderdomspensioen is ingegaan

Gewezen Deelnemer

De (Gewezen) Werknemer, die niet volledig of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is in de zin van artikel 16 van dit Pensioenreglement en door wie op grond van een Pensioenovereenkomst geen Pensioenaanspraken meer worden verworven jegens het Pensioenfonds, maar die bij beëindiging van de deelneming een Pensioenaanspraak jegens het Pensioenfonds heeft behouden

Gewezen Partner

- De echtgenoot van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde met wie het huwelijk is geëindigd door echtscheiding of door ontbinding na scheiding van tafel en bed;
- De ongehuwde persoon die wettelijk als Partner van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde was geregistreerd in de registers van de burgerlijke stand en wiens partnerschap is geëindigd door ontbinding; of
- De ongehuwde, niet wettelijk als Partner geregistreerde persoon, niet zijnde een bloed- of aanverwant, met wie de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde een gezamenlijke huishouding voerde krachtens een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst en wiens samenlevingsovereenkomst is geëindigd, waarvan het Pensioenfonds binnen twee maanden na beëindiging in kennis is gesteld

Gewezen Werknemer

De werknemer waarvan het dienstverband met de Werkgever is beëindigd

Kind(eren)

- Eigen kinderen en niet-erkende kinderen van de (Gewezen) Deelnemer, Gepensioneerde of Partner ten aanzien van welke ten tijde van zijn overlijden aan de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde een onderhoudsplicht krachtens artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek was opgelegd, dan wel door hem bij authentieke akte een onderhoudsplicht jegens hen was erkend;
- Kinderen waarvoor de (Gewezen) Deelnemer, Gepensioneerde of Partner ten tijde van het overlijden van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde de pleegouderlijke zorg droeg, waaronder wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of het genieten van een vergoeding daarvoor

Partner

- De echtgenoot van de (Gewezen) Deelnemer of de Gepensioneerde; of
- De ongehuwde persoon die als Partner van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde is geregistreerd in de registers van de burgerlijke stand op grond van artikel 80a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (geregistreerd Partnerschap); of
- De ongehuwde, niet wettelijk als Partner geregistreerde persoon, niet zijnde een bloed- of aanverwant, met wie de ongehuwde (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde krachtens een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst gedurende ten minste zes maanden een gezamenlijke huishouding voert. Indien en zodra de datum van verlijden van de in de vorige volzin bedoelde samenlevingsovereenkomst langer dan drie jaar geleden is, dienen de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde en de Partner schriftelijk te verklaren dat nog steeds sprake is van een gezamenlijke huishouding. De gezamenlijke verklaring dient vervolgens iedere drie jaar opnieuw te worden afgegeven. Voor de toepassing van dit Pensioenreglement wordt dit partnerschap beëindigd met terugwerkende kracht tot de datum van de laatst afgelegde gezamenlijke verklaring als hiervoor bedoeld, indien na drie jaar geen nieuwe gezamenlijke verklaring wordt afgegeven, tenzij het bestuur om bijzondere redenen anders beslist.

De (Gewezen) Deelnemer of de Gepensioneerde en de Partner mogen niet met een ander zijn gehuwd, een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan, of ongehuwd samenwonend zijn. Er kan slechts sprake zijn van één (erkende) Partner

Pensioen

Levenslang ouderdomspensioen, levenslang (bijzonder) partnerpensioen, tijdelijk partnerpensioen, wezenpensioen of arbeidsongeschiktheidspensioen in de zin van dit Pensioenreglement

Pensioenaanspraak

Het recht op een nog niet ingegaan Pensioen, uitgezonderd overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening

Pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Pensioengerechtigde

De persoon voor wie op grond van dit Pensioenreglement het Pensioen is ingegaan, waarbij de persoon die krachtens artikel 16 of artikel 17 van dit Pensioenreglement recht heeft op een arbeidsongeschiktheidspensioen en/of premievrijstelling voor de toepassing van dit Pensioenreglement als Deelnemer wordt aangemerkt

Pensioengevend salaris

- 12,96 maal het bruto maandsalaris (voltijdbasis); en
- 12,96 maal de eventueel toegekende arbeidsmarkttoeslag (voltijdbasis); en
- 12,96 maal de eventueel toegekende functietoeslag (voltijdbasis).

Het Pensioengevend salaris bedraagt echter ten hoogste € 103.317 (voltijdbasis, 2017). Voornoemde grens wordt jaarlijks aangepast aan de hand van de contractslonontwikkelingsfactor, zoals bij ministeriële regeling bepaald

Pensioengrondslag

Het Pensioengevend salaris verminderd met de Franchise

Pensioeningangsdatum

De dag waarop het ouderdomspensioen (gedeeltelijk) ingaat

Pensioenrecht

Het recht op ingegaan Pensioen, uitgezonderd overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening

Pensioenreglement

Dit Pensioenreglement, zoals van kracht vanaf 1 januari 2015 en laatstelijk vastgesteld op 7 maart 2017, alsmede iedere volgende wijziging op dit Pensioenreglement

Pensioenrichtdatum

De dag waarop de (Gewezen) Deelnemer de 67-jarige leeftijd bereikt. Dit is de dag waarop het ouderdomspensioen ingaat, tenzij de (Gewezen) Deelnemer er voor heeft gekozen om deze datum te vervroegen of uit te stellen tot de Pensioeningangsdatum

Pensioenwet

Wet van 7 december 2006 houdende regels betreffende pensioenen, alsmede iedere wijziging op deze wet

Verzekeraar

Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V.

Werkgever

De ondernemingen Koninklijke HaskoningDHV Groep B.V., HaskoningDHV Nederland B.V. en DHV NPC B.V. die met het Pensioenfonds een uitvoeringsovereenkomst hebben gesloten ter uitvoering van met hun Werknemers gesloten Pensioenovereenkomsten

Werknemer

De persoon die op grond van een arbeidsovereenkomst, waarop de arbeidsvoorwaardengids inclusief bijlagen (AVG) van toepassing is verklaard, in dienst is bij de Werkgever

WAO

De Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering

WIA

De Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen

WIA-maximumsalaris

Het maximum jaarinkomen waarover een WAO- of een WIA-uitkering wordt berekend

Artikel 2   Deelnemerschap

1. Het deelnemerschap vangt aan op 1 januari 2015 dan wel op latere datum van indiensttreding bij de Werkgever.
2. Werknemers die op 1 januari 2015 in dienst waren van de Werkgever en tot en met 31 december 2014 deelnamen aan de pensioenregeling uitgevoerd door Stichting Pensioenfonds Haskoning nemen deel aan deze pensioenregeling zoals uitgevoerd door Compartiment SPH.
3. Werknemers die op 1 januari 2015 in dienst waren van de Werkgever en tot en met 31 december 2014 deelnamen aan de pensioenregeling uitgevoerd door Stichting Pensioenfonds DHV alsmede de Werknemers die op of na 1 januari 2015 in dienst treden van de Werkgever nemen deel aan deze pensioenregeling zoals uitgevoerd door Compartiment SPDHV.
4. Het deelnemerschap eindigt van rechtswege:
  - a. Bij overlijden van de Deelnemer;
  - b. Op de AOW-ingangsdatum of de Pensioeningangsdatum ingeval deze voor de AOW-ingangsdatum ligt; of
  - c. Bij beëindiging van het dienstverband met de Werkgever.
5. Het deelnemerschap van de Gewezen Werknemer die (gedeeltelijk) Arbeidsongeschikt is in de zin van artikel 16 en artikel 17 van dit Pensioenreglement eindigt eveneens pas voor het arbeidsongeschikte deel, op het moment dat de uitkering krachtens de WIA eindigt, tenzij de Gewezen Werknemer wederom in dienst treedt bij de Werkgever.

6. Indien het deelnemerschap anders dan door overlijden eindigt, behoudt de Gewezen Deelnemer premievrije aanspraken op het ouderdomspensioenen en (bijzonder) partnerpensioen in de zin van dit Pensioenreglement. De premievrije Pensioenaanspraken op ouderdomspensioen en (bijzonder) partnerpensioen kunnen jaarlijks worden verlaagd of worden verhoogd conform het bepaalde in artikel 23 en 24 van dit Pensioenreglement.
7. De premievrije Pensioenaanspraken als bedoeld in lid 6 zijn gelijk aan de tot de datum van beëindiging van het deelnemerschap opgebouwde Pensioenaanspraken op grond van respectievelijk artikel 6, 11, 13 en 15 van dit Pensioenreglement. Aan de Gewezen Deelnemer wordt binnen drie maanden na beëindiging van het deelnemerschap een bewijs omtrent de grootte van de aanspraken verstrekt.

Artikel 3   Informatieverstrekking

1. Het Pensioenfonds informeert de Deelnemer binnen drie maanden na aanvang van het deelnemerschap schriftelijk dan wel elektronisch over de inhoud van de pensioenregeling en verstrekt hem voorts alle informatie die ingevolge artikel 21 Pensioenwet noodzakelijk wordt geacht. Het Pensioenfonds informeert de Deelnemer dat het Pensioenreglement op de website van het Pensioenfonds ter beschikking wordt gesteld.
2. Het Pensioenfonds informeert de Deelnemer schriftelijk dan wel elektronisch binnen drie maanden na een wijziging in de pensioenregeling over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde Pensioenreglement op te vragen bij het Pensioenfonds.
3. Jaarlijks verstrekt het Pensioenfonds ten behoeve van de Deelnemer een opgave van de hoogte van de te bereiken reglementaire Pensioenen, de opgebouwde Pensioenaanspraken, informatie over de toeslagverlening en een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van de Pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop rustende bepalingen.
4. Het Pensioenfonds verstrekt op verzoek van de Deelnemer een opgave van de over de laatste zeven jaren voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van Pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop rustende bepalingen.
5. Het Pensioenfonds verstrekt ten minste één keer in de vijf jaar ten behoeve van de Gewezen Deelnemer een opgave van de hoogte van de opgebouwde aanspraken en informatie over de toeslagverlening.
6. Onverminderd het bepaalde in dit artikel, verstrekt het Pensioenfonds op verzoek aan de (Gewezen) Deelnemer binnen drie maanden een opgave van de hoogte van de opgebouwde aanspraken.
7. Het Pensioenfonds verstrekt ten behoeve van degene die Gepensioneerd wordt uiterlijk drie maanden voor de Pensioeningangsdatum een opgave van zijn Pensioenrecht, een opgave van de opgebouwde Pensioenaanspraken op partnerpensioen en informatie over de toeslagverlening.
8. Het Pensioenfonds verstrekt jaarlijks ten behoeve van de Pensioengerechtigde een opgave van zijn Pensioenrecht en de opgebouwde Pensioenaanspraken op partnerpensioen en informatie over de toeslagverlening.
9. Het Pensioenfonds verstrekt ten minste één keer in de vijf jaar ten behoeve van de Gewezen Partner een opgave van zijn Pensioenaanspraken en informatie over de toeslagverlening.

10. Het Pensioenfonds verstrekt de (Gewezen) Deelnemer, de Gewezen Partner en de Pensioengerechtigde op verzoek:
  - a. Het voor hem geldende Pensioenreglement;
  - b. Het jaarverslag en de jaarrekening van het Pensioenfonds;
  - c. De uitvoeringsovereenkomst;
  - d. Verklaring beleggingsbeginselen;
  - e. Overige relevante informatie over beleggingen;
  - f. Informatie die specifiek voor de betrokkene van belang is.
11. Indien de Werkgever op grond van het bepaalde in artikel 27 van dit Pensioenreglement zijn betalingen vermindert dan wel beëindigt, zal hij het Pensioenfonds hiervan mededeling doen en zullen de Deelnemers een afschrift van deze mededeling ontvangen.
12. De (Gewezen) Deelnemers, (Gewezen) Partners, Wezen en Pensioengerechtigden zijn verplicht het Pensioenfonds alle informatie te verschaffen die voor een juiste toepassing van de statuten en het Pensioenreglement van het Pensioenfonds door het bestuur noodzakelijk wordt geacht.

Artikel 4   Pensioenaanspraken

Met inachtneming van de overige bepalingen van dit Pensioenreglement heeft de Deelnemer aanspraak op:

- a. Een ouderdomspensioen voor zichzelf;
- b. Een levenslang en een tijdelijk partnerpensioen voor degene die op de datum van zijn overlijden zijn Partner is;
- c. Een bijzonder partnerpensioen voor degene die op de datum van zijn overlijden zijn Gewezen Partner is.
- d. Een wezenpensioen voor degenen die op de datum van zijn overlijden zijn Kinderen zijn; en
- e. Een arbeidsongeschiktheidspensioen voor zichzelf.

Bovenstaande Pensioenaanspraken zijn gebaseerd op een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet. De hoogte van de toe te kennen Pensioenaanspraken en -rechten zijn mede afhankelijk van de pensioenpremie als omschreven in artikel 21 van dit Pensioenreglement alsmede de kortingen en toeslagverlenging als bedoeld in artikel 23 en artikel 24 van dit Pensioenreglement.

Artikel 5   Pensioengrondslag

1. Voor de opbouw van het ouderdomspensioen en partnerpensioen wordt een Pensioengrondslag vastgesteld. De Pensioengrondslag is gelijk aan het Pensioengevend salaris verminderd met de Franchise.
2. De Franchise bedraagt € 13.449, zolang de fiscaal minimale franchise lager is dan of gelijk is aan € 13.449. In geval in enig jaar de fiscaal minimale franchise hoger is dan € 13.449, dan is de Franchise gelijk aan de fiscaal minimale franchise.
3. Bij het opnemen van onbetaald verlof of ouderschapsverlof door de Deelnemer, kan op verzoek van de Deelnemer de opbouw van het ouderdomspensioen en het partnerpensioen worden voortgezet op basis van de Pensioengrondslag en Deeltijdfactor zoals deze gold onmiddellijk voorafgaand aan de verlofperiode. De hiervoor verschuldigde premie komt ten laste van de Deelnemer. De risicodekking voor het (tijdelijk) partnerpensioen, wezenpensioen alsmede het arbeidsongeschiktheidspensioen worden voortgezet op basis van de Pensioengrondslag respectievelijk het Pensioengevend salaris en Deeltijdfactor zoals deze gold onmiddellijk voorafgaand aan de verlofperiode. De hiervoor verschuldigde premie komt ten laste van de Werkgever.

4. Indien de Deelnemer op of na de eerste dag van de maand waarin de Deelnemer de leeftijd van 56 jaar bereikt een deeltijdfunctie aanvaardt die ten minste 50% van de huidige functie belooft (seniorenverlof), mag met toestemming van de Werkgever de verlaging van de Deeltijdfactor die het gevolg is van het aanvaarden van de deeltijdfunctie achterwege blijven. Voorwaarde is dat de omvang van het dienstverband na het aanvaarden van de deeltijdfunctie niet lager is dan 50% van de omvang van het dienstverband aan het eind van de periode direct voorafgaande aan de wijziging van de omvang van het dienstverband. De premie blijft verschuldigd alsof de Deelnemer in een voltijdfunctie werkzaam is en wordt conform artikel 21 van dit Pensioenreglement gefinancierd door de Werkgever en de Deelnemer. Indien een Deelnemer gebruik wil maken van een door hem gespaarde levensloopregeling om zijn inkomen aan te vullen, dan is dit voor de Werkgever geen reden om niet mee te werken aan het in dit lid bepaalde.

Artikel 6 Ouderdomspensioen

1. Het ouderdomspensioen gaat in op de Pensioenrichtdatum of de Pensioeningangsdatum en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de Gepensioneerde overlijdt.
2. De Deelnemer bouwt ieder kalenderjaar een gedeelte van het ouderdomspensioen op. De opbouw is op jaarbasis in beginsel gelijk aan 1,875% van de Pensioengrondslag in dat kalenderjaar vermenigvuldigd met de betreffende Deeltijdfactor, maar kan lager zijn in verband met het bepaalde in artikel 4 van dit Pensioenreglement. Het totale ouderdomspensioen bedraagt de som van alle opgebouwde Pensioenaanspraken, alsmede de verhoging of de korting van de Pensioenaanspraken zoals omschreven in artikel 23 en 24 van dit Pensioenreglement.
3. De aanspraak op ouderdomspensioen van een (Gewezen) Deelnemer kan zonder toestemming van diens Partner niet bij overeenkomst tussen die (gewezen) Deelnemer en het Pensioenfonds of de Werkgever worden verminderd anders dan bij afkoop zoals voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.

Artikel 7 Vervroeging en uitstel van het ouderdomspensioen

1. Op verzoek van de (Gewezen) Deelnemer kan het ouderdomspensioen ingaan op een dag gelegen voor de Pensioenrichtdatum. De vroegste Pensioeningangsdatum is de dag van het bereiken van de 55-jarige leeftijd. De (Gewezen) Deelnemer dient de wens tot vervroeging ten minste drie maanden voor de door hem gewenste Pensioeningangsdatum schriftelijk te melden aan het Pensioenfonds. De Deelnemer dient ook de Werkgever met inachtneming van de genoemde termijn schriftelijk in kennis te stellen. Een verzoek tot aanpassing van de Pensioeningangsdatum is eenmalig en onherroepelijk.
2. Indien vervroeging plaatsvindt naar een datum gelegen voor de 60-jarige leeftijd kan vervroeging alleen plaatsvinden indien en voor zover de dienstbetrekking met de Werkgever is/wordt beëindigd en de (Gewezen) Deelnemer ook niet elders betaalde arbeid verricht. De (Gewezen) Deelnemer dient aan het Pensioenfonds schriftelijk te verklaren dat hij zijn arbeidzame leven beëindigt.
3. In geval van vervroeging van het ouderdomspensioen, wordt het ouderdomspensioen op collectief actuariael gelijkwaardige wijze herrekend. Het Bestuur dan wel de Verzekeraar stelt hiertoe uniform tarieven vast welke in de bijlagen behorend bij dit Pensioenreglement zijn opgenomen. Het tarief dat is vastgesteld door het Bestuur is van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement. Het tarief dat is vastgesteld door de Verzekeraar is van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 30 van dit Pensioenreglement.
4. Op verzoek van de (Gewezen) Deelnemer kan het ouderdomspensioen ingaan op een dag gelegen na de Pensioenrichtdatum. De uiterste Pensioeningangsdatum is gelegen vijf jaar na het bereiken van de AOW-ingangsdatum. De (Gewezen) Deelnemer dient de wens tot uitstel ten minste drie maanden voor de Pensioenrichtdatum schriftelijk te melden aan het Pensioenfonds.

Een verzoek tot aanpassing van de Pensioeningangsdatum is eenmalig en onherroepelijk.

5. In geval van uitstel wordt het ouderdomspensioen op collectief actuariael gelijkwaardige wijze verhoogd. Het Bestuur dan wel de Verzekeraar stelt hiertoe voor een bepaalde periode uniforme tarieven vast welke in de bijlagen behorend bij dit Pensioenreglement zijn opgenomen. Het tarief dat is vastgesteld door het Bestuur is van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement. Het tarief dat is vastgesteld door de Verzekeraar is van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 30 van dit Pensioenreglement.
6. Bij vervroeging of uitstel van het ouderdomspensioen, blijft het bij het ouderdomspensioen behorende partner- en/of wezenpensioen ongewijzigd, tenzij gebruik wordt gemaakt van uitruil zoals uiteengezet in artikel 10 van dit Pensioenreglement.

Artikel 8   Variatie in uitkeringen ouderdomspensioen

1. De (Gewezen) Deelnemer heeft op de Pensioeningangsdatum eenmalig de keuze zijn alsdan ingaande ouderdomspensioen om te zetten in een ouderdomspensioen, dat gedurende een door de (Gewezen) Deelnemer te bepalen periode hoger is dan het oorspronkelijke ouderdomspensioen en in de periode daarna lager is dan het oorspronkelijke ouderdomspensioen. De verhouding tussen het eerdere hogere ouderdomspensioen en het latere lagere ouderdomspensioen bedraagt 100:75. De (Gewezen) Deelnemer kan voor de periode met een hoger ouderdomspensioen kiezen voor een periode van vijf jaar of voor een periode van tien jaar.
2. De (Gewezen) Deelnemer dient een verzoek als bedoeld in het eerste lid van dit artikel ten minste drie maanden voor de door hem gewenste Pensioeningangsdatum schriftelijk te melden aan het Pensioenfonds. Een dergelijk verzoek is eenmalig en onherroepelijk.
3. Bij de toepassing van de verhouding 100:75, kan voor wat betreft het uitkeringsniveau voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd een bedrag ter grootte van de dubbele uitkering voor gehuwden inclusief vakantietoeslag, als omschreven in de Algemene Ouderdomswet, buiten beschouwing blijven.
4. De berekening van het fluctuerende ouderdomspensioen wordt door het Pensioenfonds vastgesteld op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid. Het Bestuur dan wel de Verzekeraar stelt hiertoe voor een bepaalde periode uniforme tarieven vast welke in de bijlagen behorende bij dit Pensioenreglement zijn opgenomen. Het tarief dat is vastgesteld door het Bestuur is van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement. Het tarief dat is vastgesteld door de Verzekeraar is van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 30 van dit Pensioenreglement.
5. Indien in combinatie met een variabele uitkeringshoogte tevens vervroeging van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 7 van dit Pensioenreglement plaatsvindt, wordt eerst het bepaalde in artikel 7 van dit Pensioenreglement toegepast en vervolgens het bepaalde in dit artikel.
6. Bij toepassing van het bepaalde in lid 1 van dit artikel wordt voor de berekening van het (bijzonder) partnerpensioen en wezenpensioen, uitgegaan van het ouderdomspensioen dat zonder toepassing van het bepaalde in lid 1 van dit artikel zou zijn uitgekeerd.

Artikel 9   Deeltijdpensioen

1. De Deelnemer heeft het recht om het ouderdomspensioen – onder toepassing van het ter zake bepaalde in artikel 7 van dit Pensioenreglement- gedeeltelijk (vervroegd) te laten ingaan.

2. Gedurende de periode dat de Deelnemer gedeeltelijk ouderdomspensioen geniet, wordt de reglementaire opbouw van het ouderdomspensioen voortgezet zolang en voor zover, op grond van de Deeltijdfactor, de Deelnemer nog in dienst is bij de Werkgever.
3. De keuze om het ouderdomspensioen gedeeltelijk (vervroegd) te laten ingaan is eenmalig en onherroepelijk.

Artikel 10   Uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen

1. De (Gewezen) Deelnemer heeft eenmalig het recht een deel van het door hem opgebouwde ouderdomspensioen uit te ruilen tegen extra partnerpensioen:
  - a. Bij beëindiging van het deelnemerschap; en
  - b. Op de Pensioeningangsdatum.
2. De (Gewezen) Deelnemer dient daartoe uiterlijk drie maanden voor de Pensioeningangsdatum of uiterlijk drie maanden na beëindiging van het deelnemerschap een schriftelijk verzoek aan het Pensioenfonds te richten. Een dergelijke keuze is eenmalig en onherroepelijk.
3. Bij gebruikmaking van deze uitruil, wordt het opgebouwde ouderdomspensioen op collectief actuariael gelijkwaardige wijze herrekend. Het Bestuur dan wel Verzekeraar stelt hiertoe uniforme tarieven vast welke in de bijlagen behorend bij dit Pensioenreglement zijn opgenomen. Het tarief dat is vastgesteld door het Bestuur is van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement. Het tarief dat is vastgesteld door de Verzekeraar is van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 30 van dit Pensioenreglement.
4. Het door uitruil ontstane verlies aan ouderdomspensioen kan niet worden gecompenseerd. Het partnerpensioen (inclusief het bijzonder partnerpensioen) mag na een uitruil niet meer bedragen dan 70% van het ouderdomspensioen (inclusief het verevend ouderdomspensioen) dat na de uitruil resteert, een en ander met inachtneming van het bepaalde in artikel 11 van dit Pensioenreglement.
5. In geval na de uitruil een bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 13 lid 4 van dit Pensioenreglement wordt uitgekeerd aan de Gewezen Partner, dan wordt de hoogte van dit bijzonder partnerpensioen vastgesteld op basis van het partnerpensioen als bedoeld in lid 1 van dit artikel.

Artikel 11   Partnerpensioen

1. De Partner van de (Gewezen) Deelnemer of de Gepensioneerde heeft recht op partnerpensioen vanaf de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de (Gewezen) Deelnemer of de Gepensioneerde. Het partnerpensioen wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de Partner overlijdt.
2. De Deelnemer bouwt ieder kalenderjaar een gedeelte van het partnerpensioen op. De opbouw is op jaarbasis gelijk aan 70% van de in artikel 6 lid 2 genoemde opbouw van het ouderdomspensioen. Hiervan wordt één twaalfde deel per maand opgebouwd. Het totale partnerpensioen bedraagt de som van alle per maand opgebouwde Pensioenaanspraken, alsmede de verhoging of de korting van de Pensioenaanspraken zoals omschreven in artikel 23 en 24 van dit Pensioenreglement.
3. Bij overlijden van een Deelnemer voor de AOW-ingangsdatum wordt het partnerpensioen vastgesteld op grond van het fictief ouderdomspensioen. Het fictief ouderdomspensioen wordt vastgesteld in de veronderstelling dat de Deelnemer tot de AOW-ingangsdatum zou hebben deelgenomen aan deze pensioenregeling, met de laatst voor hem vastgestelde Pensioengrondslag en Deeltijdfactor.

4. Bij overlijden van een Gewezen Deelnemer dan wel de Gepensioneerde is het partnerpensioen, gelijk aan het partnerpensioen waarop de Gewezen Deelnemer dan wel de Gepensioneerde bij beëindiging van het deelnemerschap aanspraak heeft verkregen, eventueel aangepast conform artikel 23 en 24 van dit Pensioenreglement.
5. De aanspraak op partnerpensioen ten behoeve van de Partner van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde kan niet zonder toestemming van die Partner bij overeenkomst tussen de Deelnemer en het Pensioenfonds worden verminderd, anders dan bij afkoop zoals voorzien in dit Pensioenreglement.

Artikel 12   Tijdelijk partnerpensioen

1. Bij overlijden van een Deelnemer heeft de Partner recht op een tijdelijk partnerpensioen.
2. Het tijdelijk partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de Deelnemer en eindigt op de dag voorafgaand aan de AOW-ingangsdatum van de Partner.
3. Het tijdelijk partnerpensioen bedraagt 10% van het Pensioengevend salaris, zoals laatst voor de overleden Deelnemer is vastgesteld vermenigvuldigd met de Deeltijdfactor. Hierbij wordt gerekend met een minimum Pensioengevend salaris van € 91.070 per 2017. De hoogte van het minimum Pensioengevend salaris wordt per 1 januari van elk kalenderjaar herzien in overeenstemming met de jaarlijkse stijging per 1 januari van de bruto nabestaandenuitkering, inclusief vakantiegeld overeenkomstig de Algemene nabestaandenwet.

Artikel 13   Bijzonder partnerpensioen (voor Gewezen Partner)

1. Bij overlijden van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde heeft de Gewezen Partner recht op bijzonder partnerpensioen.
2. De Gewezen Partner heeft geen recht op bijzonder partnerpensioen indien dit:
  - a. Bij huwelijkse voorwaarden respectievelijk bij voorwaarden bij geregistreerd partnerschap respectievelijk in de samenlevingsovereenkomst is overeengekomen; of
  - b. Bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding respectievelijk de ontbinding van het wettelijk geregistreerd partnerschap respectievelijk de beëindiging van de gezamenlijke huishouding is overeengekomen.

De in onderdeel b bedoelde overeenkomst is slechts geldig, indien deze overeenkomst aan het Pensioenfonds is toegezonden en de ontvangst daarvan schriftelijk door het fonds is bevestigd.

3. Het bijzonder partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde en wordt uitbetaald tot en met de maand waarin de Gewezen Partner overlijdt.
4. Het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan de premievrije aanspraak op partnerpensioen die aan de Deelnemer zou zijn toegekend, indien het deelnemerschap zou zijn beëindigd op de datum van ontbinding van het huwelijk dan wel ontbinding van het (wettelijk geregistreerd) partnerschap.

Artikel 14   Uitrui levenslang partnerpensioen in ouderdomspensioen

1. De (Gewezen) Deelnemer heeft op de Pensioeningangsdatum eenmalig het recht een deel van het door hem opgebouwde partnerpensioen uit te ruilen tegen extra ouderdomspensioen.
2. De (Gewezen) Deelnemer dient daartoe uiterlijk drie maanden voor de Pensioeningangsdatum een schriftelijk verzoek aan het Pensioenfonds te richten, door middel van het invullen van een keuzeformulier dat door de (Gewezen) Deelnemer en de Partner ondertekend dient te worden. Een dergelijke keuze is eenmalig en onherroepelijk.

3. Bij gebruikmaking van deze uitruil, wordt het opgebouwde ouderdomspensioen en partnerpensioen op collectief actuarieel gelijkwaardige wijze herrekend. Het Bestuur dan wel de Verzekeraar stelt hiertoe uniforme tarieven vast welke in de bijlagen behorend bij dit Pensioenreglement zijn opgenomen. Het tarief dat is vastgesteld door het Bestuur is van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement. Het tarief dat is vastgesteld door de Verzekeraar is van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 30 van dit Pensioenreglement.
4. Het door uitruil ontstane verlies aan levenslang partnerpensioen kan niet worden gecompenseerd.
5. Voor de (Gewezen) Deelnemer, die op de Pensioeningangsdatum geen Partner heeft, wordt de in het derde lid van dit artikel omschreven verhoging van het ouderdomspensioen automatisch toegepast al dan niet met inachtneming van het bepaalde in artikel 18 van dit Pensioenreglement.
6. Een bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de Gewezen Partner, zoals bedoeld in artikel 13, komt niet in aanmerking voor omzetting in ouderdomspensioen.
7. Voor zover dit het gevolg is van de omzetting van levenslang partnerpensioen op grond van dit artikel, mag het ouderdomspensioen meer bedragen dan het in artikel 28 van dit Pensioenreglement genoemde maximum.

Artikel 15   Wezenpensioen

1. Het Kind van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde heeft recht op wezenpensioen vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde overlijdt en wordt, behoudens eerder overlijden van het Kind, uitgekeerd tot en met de maand waarin het Kind 21 jaar wordt. Het wezenpensioen wordt verlengd tot en met uiterlijk de maand waarin het Kind 27 jaar wordt, indien voor zijn werkzaamheden beschikbare tijd grotendeels in beslag wordt genomen door het volgen van onderwijs of een beroepsopleiding, dan wel een wezenpensioen wordt ontvangen krachtens de Algemene nabestaandenwet.
2. Het wezenpensioen bedraagt 14% van het volgens artikel 6 van dit Pensioenreglement opgebouwde ouderdomspensioen, gecorrigeerd met indien van toepassing zijnde kortingen of toeslagen als bedoeld in artikel 23 en 24 van dit Pensioenreglement.
3. Bij overlijden van een Deelnemer voor de AOW-ingangsdatum wordt het ouderdomspensioen als bedoeld in lid 2 van dit artikel vastgesteld in de veronderstelling dat de Deelnemer tot de AOW-ingangsdatum zou hebben deelgenomen aan deze pensioenregeling, met de laatst voor hem vastgestelde Pensioengrondslag en Deeltijdfactor.
4. Bij overlijden van een Gewezen Deelnemer dan wel de Gepensioneerde is het wezenpensioen, gelijk aan het wezenpensioen waarop de Gewezen Deelnemer dan wel de Gepensioneerde bij beëindiging van het deelnemerschap aanspraak heeft behouden.
5. Het wezenpensioen wordt verdubbeld indien beide ouders van het Kind zijn overleden.

Artikel 16   Arbeidsongeschiktheidspensioen

1. De Deelnemer heeft recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen, indien:
  - a. De Deelnemer een uitkering krachtens de WIA of WAO ontvangt;
  - b. De eerste ziektedag niet ligt voor indiensttreding bij de Werkgever;
  - c. Het Pensioengevend salaris meer bedraagt dan het WIA-maximumsalaris.
2. De Deelnemer ontvangt het arbeidsongeschiktheidspensioen vanaf de eerste dag dat de Deelnemer een uitkering krachtens de WIA of WAO (gedeeltelijk) ontvangt en het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt uitgekeerd, behoudens eerder overlijden van de Deelnemer, tot en met de maand, waarin de uitkering krachtens de WIA of WAO (gedeeltelijk)

eindigt of de Pensioeningangsdatum indien deze eerder gelegen is.

3. Het jaarlijkse arbeidsongeschiktheidspensioen is gelijk aan het positieve verschil tussen het Pensioengevend salaris dat de laatste maal voor het intreden van Arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA werd vastgesteld en het WIA-maximumsalaris, vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage behorende bij de mate van Arbeidsongeschiktheid conform de tabel in lid 4 van dit artikel, vermenigvuldigd met de betreffende Deeltijdfactor. In afwijking van het bepaalde in artikel 1 van dit Pensioenreglement, wordt het Pensioengevend salaris voor de bepaling van de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen volgens dit artikel, niet beperkt tot € 103.317 (voltijdbasis, 2017).
4. Voor de mate van Arbeidsongeschiktheid wordt uitgegaan van de mate van Arbeidsongeschiktheid waarvan het uitvoeringsorgaan van de WIA uitgaat bij de vaststelling van de uitkering ingevolge die wet. Het uitkeringspercentage wordt afgeleid uit onderstaande tabel:

Mate van Arbeidsongeschiktheid	Uitkeringspercentage
80% of meer	75%
65% tot 80%	50,75%
55% tot 65%	42%
45% tot 55%	35%
35% tot 45%	28%
< 35%	0%

5. In afwijking van het bepaalde in lid 3 en lid 4 van dit artikel, geldt voor de Deelnemer die een uitkering krachtens de WAO ontvangt, het bepaalde in artikel 30 lid 3 of artikel 31 lid 1 van dit Pensioenreglement.
6. Bij een verlaging of verhoging van het arbeidsongeschiktheidspercentage op grond van de WIA of WAO van een Deelnemer tijdens het dienstverband met de Werkgever, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen overeenkomstig het bepaalde in dit artikel, opnieuw vastgesteld.
7. Indien de Deelnemer na beëindiging van het dienstverband met de Werkgever in een lagere en/of hogere arbeidsongeschiktheidsklasse ingevolge de WIA of WAO wordt ingedeeld, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen overeenkomstig het bepaalde in dit artikel opnieuw vastgesteld.
8. Het arbeidsongeschiktheidspensioen zal samen met de WIA- of WAO-uitkering of andere arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen en inkomsten uit of in verband met arbeid nooit meer bedragen dan 100% van het Pensioengevend salaris zoals bedoeld in lid 3 van dit artikel. Bij overschrijding van deze grens wordt het meerdere in mindering gebracht op het arbeidsongeschiktheidspensioen.

Artikel 17   Pensioenopbouw bij Arbeidsongeschiktheid

1. De Deelnemer heeft recht op een (gedeeltelijke) voortzetting van de pensioenopbouw inclusief risicodekking, indien:
  - a. De Deelnemer een uitkering krachtens de WIA of WAO ontvangt;
  - b. De eerste ziekte dag niet ligt voor indiensttreding bij de Werkgever; en
  - c. De Deelnemer krachtens de WIA of WAO 35% of meer Arbeidsongeschikt is.
2. De Deelnemer heeft recht op (gedeeltelijke) voortzetting van de pensioenopbouw inclusief risicodekking vanaf de eerste dag dat de Deelnemer een uitkering krachtens de WIA of WAO ontvangt en eindigt (gedeeltelijk), behoudens eerder overlijden van de Deelnemer, op de eerste dag van de maand, waarin de uitkering krachtens de WIA of WAO (gedeeltelijk) eindigt of de Pensioeningangsdatum indien deze eerder gelegen is.
3. Voor de (gedeeltelijke) voortzetting van de pensioenopbouw als bedoeld in lid 1 van dit artikel is geen pensioenpremie verschuldigd.

4. De mate van voortzetting is afhankelijk van de mate van Arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA of WAO en op basis van onderstaande tabel:

Mate van Arbeidsongeschiktheid	Percentage premievrije voortzetting
80% of meer	100%
65% tot 80%	72,50%
55% tot 65%	60%
45% tot 55%	50%
35% tot 45%	40%
< 35%	0%

Een verhoging van de mate van Arbeidsongeschiktheid na de datum van beëindiging van het dienstverband met de Werkgever leidt niet tot aanpassing van het percentage premievrije voortzetting conform de tabel in dit lid.

5. Voor de berekening van de Pensioengrondslag wordt, met betrekking tot de voortzetting van de pensioenopbouw, uitgegaan van het Pensioengevend salaris dat de laatste maal voor het intreden van Arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA of WAO werd vastgesteld.

Het Bestuur zal het Pensioengevend salaris, dat ten grondslag ligt aan de Pensioenopbouw bij Arbeidsongeschiktheid per 1 april, aanpassen op basis van de procentuele verhoging van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde loonindex "cao-lonen per maand, exclusief bijzondere beloningen, totaal cao-sectoren" (over het voorgaand kalenderjaar).

6. Indien de Deelnemer premievrijstelling heeft verkregen in de zin van dit artikel en daarnaast betaalde arbeid verricht uit hoofde waarvan de Deelnemer eveneens pensioen opbouwt bij het Pensioenfonds zal geen pensioenopbouw plaatsvinden over méér dan 100% van het laatste pensioengevende salaris. De mate van premievrije opbouw in de zin van dit artikel blijft daarbij ongewijzigd.

Artikel 18   Beëindiging van het huwelijk of (wettelijk geregistreerd) partnerschap

1. De Gewezen Partner heeft recht op pensioenverevening overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens de Wet verevening Pensioenrechten bij scheiding.
2. De ongehuwde, niet wettelijk als Partner geregistreerde persoon, niet zijnde een bloed- of aanverwant, met wie de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde een gezamenlijke huishouding voerde en wiens partnerschap is geëindigd, heeft geen recht op verevening.
3. Het recht op pensioenverevening bestaat voor zover de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde tussen de huwelijkssluiting en de datum van de echtscheiding ouderdomspensioen heeft opgebouwd.
4. Voor de Gewezen Partner ontstaat tegenover het Pensioenfonds alleen een recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen overeenkomstig de Wet verevening Pensioenrechten bij scheiding, als de echtscheiding of ontbinding van het partnerschap binnen een termijn van twee jaar na de beëindiging van het huwelijk of het partnerschap bij het Pensioenfonds is gemeld. De melding dient daarbij te hebben plaatsgevonden door het indienen bij het Pensioenfonds van een volledig ingevuld meldingsformulier, waarvan het model is vastgesteld door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
5. Op verzoek van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde én de Gewezen Partner is het mogelijk conversie toe te passen zoals bedoeld in de Wet verevening Pensioenrechten bij scheiding.
6. Bij de beëindiging van het huwelijk of wettelijk geregistreerd partnerschap voor de Pensioeningangsdatum, verkrijgt de Gewezen Partner de helft van het ouderdomspensioen dat tijdens de huwelijkse periode is opgebouwd conform de bepalingen zoals uiteengezet in de Wet

verevening Pensioenrechten bij scheiding.

7. De Gewezen Partner heeft geen recht op (tijdelijk) partnerpensioen.
8. De Gewezen Partner heeft recht op bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 13 van dit Pensioenreglement.
9. Het bepaalde in dit artikel vindt geen toepassing, indien:
  - a. Bij huwelijkse voorwaarden respectievelijk bij voorwaarden bij geregistreerd partnerschap respectievelijk in de samenlevingsovereenkomst anders is overeengekomen; of
  - b. Bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding respectievelijk de ontbinding van het wettelijk geregistreerd partnerschap respectievelijk de beëindiging van de gezamenlijke huishouding anders is overeengekomen.

Onder de in onderdeel b bedoelde overeenkomst wordt tevens beschouwd een door het Pensioenfonds opgestelde 'Overeenkomst tot afstand van het bijzonder partnerpensioen', die door de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde én de Gewezen Partner én het Pensioenfonds ondertekend is. De overeenkomst is slechts geldig indien deze aan het Pensioenfonds is toegezonden en de ontvangst ervan schriftelijk door het Pensioenfonds is bevestigd.

10. Het pensioenfonds verstrekt aan de Gewezen Partner een bewijs van diens Pensioenaanspraken, alsmede informatie over de toeslagverlening en informatie die voor de Gewezen Partner specifiek van belang is.

Artikel 19   Waardeoverdracht

1. Bij aanvang van het deelnemerschap, heeft de Deelnemer het recht de waarde van door zijn vorige Werkgever toegekende premievrije Pensioenaanspraken in te brengen in de in dit Pensioenreglement vastgelegde pensioenregeling. Hierbij zal rekening worden gehouden met de in artikel 71 tot en met 74 van de Pensioenwet opgenomen bepalingen.
2. Het Bestuur zal ingeval van waarde-inbreng als bedoeld in lid 1 van dit artikel ten behoeve van de inkoop van aanspraken op ouderdomspensioen, partnerpensioen overeenkomstig artikel 6 en 11 van dit Pensioenreglement de ingebrachte waarde omrekenen naar extra Pensioenaanspraken in de in dit Pensioenreglement vastgelegde Pensioenregeling.
3. Bij beëindiging van het deelnemerschap als bedoeld in artikel 2 lid 4, onderdeel c heeft de Gewezen deelnemer, mits wordt voldaan aan de in artikel 71 van de Pensioenwet opgenomen bepalingen, het recht zijn premievrije Pensioenaanspraken af te kopen teneinde de waarde hiervan in te brengen in de pensioenvoorziening van zijn nieuwe werkgever. Hierbij worden de bepalingen in artikel 71 tot en met 74 van de Pensioenwet in acht genomen. Door waardeoverdracht vervallen alle pensioenaanspraken uit hoofde van dit Pensioenreglement.
4. Waardeoverdracht zal niet plaatsvinden indien op grond van artikel 72 van de Pensioenwet de financiële toestand van het Pensioenfonds dat niet toelaat.
5. Waardeoverdracht als bedoeld in lid 1 en 3 van dit artikel zal geschieden met inachtneming van het bepaalde in artikel 17e tot en met 28 van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.
6. Het Pensioenfonds werkt niet mee aan grensoverschrijdende waardeoverdrachten, tenzij het Pensioenfonds op grond van de wet verplicht is tot medewerking.

Artikel 20   Inkoop uit bijspaarregelingen

1. Door deelnemers aan de "Vrijwillige aanvullende pensioenspaarregeling op basis van collectieve beleggingsverzekeringen" en de "Aanvullende vrijwillige regeling NN Prestatie Pensioen" ten laste

van Compartiment SPH kan bij uitdiensttreding of pensionering het in de betreffende bijspaarregeling opgebouwde kapitaal worden aangewend voor Pensioenaanspraken op basis van dit Pensioenreglement, zoals bepaald in de betreffende bijspaarregeling.

2. Het Bestuur zal in geval van voorgenomen inkoop als bedoeld in lid 1 van dit artikel ten behoeve van de inkoop van aanspraken op ouderdomspensioen en partnerpensioen overeenkomstig artikel 6 en 11 van dit Pensioenreglement het ingebrachte kapitaal omrekenen naar extra Pensioenaanspraken in de in dit Pensioenreglement vastgelegde Pensioenregeling. Hiervan wordt een offerte verstrekt aan de betreffende deelnemer, waarin een vaste uitkering wordt aangeboden bij het Pensioenfonds. De inkoop vindt plaats met door het Pensioenfonds gehanteerde actuariële grondslagen en tarieven die golden op het moment van uitdiensttreding dan wel pensionering, gebaseerd op door het Bestuur vast te stellen voorwaarden, die zijn neergelegd in bijlage 3 bij dit Pensioenreglement.

Artikel 21   Financiering van de Pensioenregeling

1. De financiering van de opbouw van Pensioenaanspraken vindt plaats op basis van een zogeheten systeem van collectieve beschikbare premie in de vorm van een voorwaardelijke geïndexeerde middelloonregeling (CDC-regeling).
2. De Werkgever stelt jaarlijks aan ieder compartiment een pensioenpremie beschikbaar voor de financiering van de in dit Pensioenreglement uiteengezette pensioenregeling. De Werkgever stelt tot en met 2019 jaarlijks 25,9% van de som van de Pensioengrondslag van de Deelnemers die deelnemen aan de pensioenregeling zoals uitgevoerd door Compartiment SPH beschikbaar aan Compartiment SPH. De Werkgever stelt tot en met 2019 jaarlijks 28,1% van de som van de met de Deeltijdfactor vermenigvuldigde Pensioengrondslag van de Deelnemers die deelnemen aan de pensioenregeling zoals uitgevoerd door Compartiment SPDHV beschikbaar aan Compartiment SPDHV.
3. Met de pensioenpremie als bedoeld in lid 2 van dit artikel beoogt het Pensioenfonds een pensioenopbouw te realiseren zoals beschreven in dit Pensioenreglement. Het risico dat de middelen van het Pensioenfonds ontoereikend zijn om de beoogde pensioenopbouw te realiseren of de ingegane Pensioenen te financieren ligt volledig bij de (Gewezen) Deelnemers, (Gewezen) Partners, Wezen en Pensioengerechtigden.
4. Door de betaling van de jaarlijkse pensioenpremie voldoet de Werkgever volledig en definitief aan al zijn pensioenverplichtingen. De Werkgever is niet gehouden tot het storten van extra premies, bijdragen of herstelbetalingen.
5. De Deelnemer is een bijdrage verschuldigd in de te betalen premies. De bijdrage van de Deelnemer bedraagt 8,2% van de voor hem geldende Pensioengrondslag en Deeltijdfactor. Voor de Deelnemer die een uitkering ontvangt krachtens de WIA, wordt de bijdrage berekend over het gedeelte van de pensioenopbouw, dat door de Werkgever en de Deelnemer wordt gefinancierd. De werknemersbijdrage wordt door de Werkgever ingehouden en betaald aan het Pensioenfonds.

Artikel 22   Onvoldoende Pensioenpremie

Indien in enig jaar de pensioenpremie zoals bedoeld in artikel 21 lid 2 van dit Pensioenreglement lager is dan de premie als bedoeld in artikel 128 Pensioenwet, dan worden de Pensioenaanspraken naar rato verminderd, zodanig dat de pensioenpremie als bedoeld in artikel 21 lid 2 van dit Pensioenreglement gelijk is aan de premie als bedoeld in artikel 128 Pensioenwet.

Artikel 23   Vermindering Pensioenaanspraken en Pensioenrechten

Het Pensioenfonds kan de verworven Pensioenaanspraken en Pensioenrechten verminderen indien:

- a. Het Pensioenfonds gezien de Beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 131 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de bij of krachtens artikel 132 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen;
  - b. Het Pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 of artikel 132 Pensioenwet zonder dat de belangen van de (Gewezen) Deelnemers, Pensioengerechtigden of de Werkgever onevenredig worden geschaad;
  - c. Alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid en de premie, zijn ingezet in het herstelplan, bedoeld in artikel 138 of artikel 139 Pensioenwet.
1. Het Bestuur informeert de (Gewezen) Deelnemers en Pensioengerechtigden schriftelijk over het besluit tot vermindering van de Pensioenaanspraken en Pensioenrechten.
  2. De vermindering kan op zijn vroegst een maand nadat de (Gewezen) Deelnemers en de Pensioengerechtigden hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd.

Artikel 24   Voorwaardelijke toeslagen

1. Het Bestuur streeft ernaar dat op de Pensioenaanspraken van Deelnemers jaarlijks een toeslag wordt verleend van maximaal de procentuele verhoging van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde loonindex 'cao-lonen per maand, exclusief bijzondere beloningen, totaal cao-sectoren' (over het voorgaand kalenderjaar).
2. Het Bestuur streeft ernaar dat op de ingegane Pensioenen en opgebouwde Pensioenaanspraken van Pensioengerechtigden respectievelijk Gewezen Deelnemers jaarlijks een toeslag wordt verleend van maximaal de procentuele verhoging van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde consumentenprijsindexcijfer alle huishoudens afgeleid (voorgaand kalenderjaar).
3. Het Bestuur beslist jaarlijks in hoeverre de Pensioenaanspraken en ingegane Pensioenen van Compartiment SPH en Compartiment SPDHV per 1 april van dat jaar worden aangepast, rekening houdend met de financiële positie van Compartiment SPH respectievelijk Compartiment SPDHV, de bepalingen van dit Pensioenreglement, de ABTN van het Pensioenfonds en de Pensioenwet en aanverwante wet- en regelgeving. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening als bedoeld in lid 1 en lid 2 van dit artikel is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald.
4. Het Bestuur kan de verhoging van de in dit artikel bedoelde Pensioenen en Pensioenaanspraken geheel of gedeeltelijk beperken indien de financiële positie van Compartiment SPH respectievelijk Compartiment SPDHV naar het oordeel van het Bestuur, gehoord de actuaris, een (volledige) verhoging niet zou toelaten. In geen geval wordt een toeslag verleend indien dit op grond van de Pensioenwet dan wel aanverwante wet- en regelgeving niet is toegestaan, in ieder geval indien de Beleidsdekkingsgraad lager is dan 110%.
5. Indien de feitelijke procentuele verhoging in enig jaar lager is dan de procentuele verhoging waar op grond van dit artikel naar wordt gestreefd, dan kan het verschil in een later jaar, conform de eisen van de Pensioenwet geheel of gedeeltelijk alsnog door het Bestuur worden toegekend.
6. Het Bestuur heeft altijd de bevoegdheid om af te wijken van het in dit artikel beschreven toeslagbeleid indien de toeslagambitie niet in voldoende mate wordt gerealiseerd, of bij een relevante wijziging van omstandigheden het beleid te wijzigen.
7. De in dit artikel bedoelde toeslagverlening is voorwaardelijk. Er bestaat geen recht op toeslagverlening. Een besluit om in enig jaar op basis van dit artikel een toeslag te verlenen, vormt geen garantie voor in toekomstige jaren te verlenen toeslagen en beperkt de beleidsvrijheid van het Bestuur omtrent de toeslagverlening niet.

Artikel 25 Afkopen, vervreemden en prijsgeven van Pensioen

1. De Pensioenaanspraken en Pensioenrechten ingevolge dit Pensioenreglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.
2. Het Pensioenfonds koopt onder de in artikel 66 tot en met 68 van de Pensioenwet genoemde voorwaarden de Pensioenaanspraken en Pensioenrechten af indien er sprake is van een klein ouderdoms-, (bijzonder) partnerpensioen en/of wezenpensioen.
3. Het Bestuur dan wel de Verzekeraar stelt voor afkoop klein ouderdoms-, (bijzonder) partnerpensioen en/of wezenpensioen uniforme tarieven vast welke in de bijlagen behorend bij dit Pensioenreglement zijn opgenomen. Het tarief dat is vastgesteld door het Bestuur is van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement. Het tarief dat is vastgesteld door de Verzekeraar is van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 30 van dit Pensioenreglement.
4. Na uitbetaling van de op de afkoop betrekking hebbende uitkeringen kan geen enkel recht meer worden ontleend aan de periode van deelneming, waarop de afgekochte aanspraken betrekking hadden. Bij hernieuwd deelnemerschap wordt met deze periode geen rekening gehouden.

Artikel 26 Bijzondere gevallen

1. Het Bestuur is bevoegd van de bepalingen van dit reglement af te wijken indien in een individueel geval of voor een of meer groepen (Gewezen) Deelnemers, (Gewezen) Partners, Wezen of Pensioengerechtigden een strikte toepassing van het reglement naar het oordeel van het Bestuur tot onbillijkheden van overwegende aard zou leiden en de Pensioenaanspraken en -rechten van de (Gewezen) Deelnemer(s) respectievelijk rechthebbenden door deze afwijking geen vermindering ondergaan.
2. In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het Bestuur in overeenstemming met de strekking van de bepalingen van het reglement en statuten.

Artikel 27 Wijziging van het Pensioenreglement

1. De Werkgever behoudt zich het recht voor het werkgeversgedeelte van de premie als bedoeld in artikel 21 van dit Pensioenreglement te verminderen of te beëindigen in geval van een ingrijpende wijziging van de omstandigheden als bedoeld in artikel 12 Pensioenwet. Onder een ingrijpende wijziging van de omstandigheden kan worden verstaan, dat:
  - a. Het ouderdomspensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen, (tijdelijk) partnerpensioen en/of wezenpensioen van overheidswege, dan wel de wetgeving met betrekking tot pensioenvoorzieningen, zodanig ingrijpend worden gewijzigd, dat een herziening of beëindiging van de pensioenregeling, gezien de opzet daarvan, noodzakelijk is;
  - b. De Werkgever op grond van de Wet verplichte deelneming in een Bedrijfstakpensioenfonds 2000 verplicht wordt deel te nemen in een bedrijfstakpensioenfonds;
  - c. De pensioenregeling of onderdelen daarvan op aanwijzing van de Belastingdienst als bovenmatig dient te worden aangemerkt; of
  - d. Ingeval de situatie als bedoeld in lid 3 van dit artikel zich voordoet.

Een vermindering of beëindiging van de premiebetaling door de Werkgever kan leiden tot een vermindering van de Pensioenaanspraken die nog moeten worden opgebouwd na het moment van vermindering of beëindiging van premiebetaling.

2. De Werkgever kan de Pensioenovereenkomst zonder instemming van de (Gewezen) Deelnemers of Pensioengerechtigden wijzigen als er sprake is van een zodanig zwaarwichtig belang van de Werkgever dat het belang van de (Gewezen)Deelnemers, of Pensioengerechtigden dat door de

wijziging zou worden geschaad daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken.

3. Van een zwaarwichtig belang is in ieder geval sprake indien de financiële positie van de Werkgever de premie ter zake van deze pensioenregeling niet meer toelaat. De in de vorige volzin bedoelde situatie dient te worden ondersteund door een daartoe strekkend advies van een onafhankelijke registeraccountant, niet zijnde de controlerende accountant van de Werkgever.
4. In geval van wijziging van de Pensioenovereenkomst is het Bestuur verplicht om het Pensioenreglement te wijzigen overeenkomstig de gewijzigde Pensioenovereenkomst.

Artikel 28   Fiscale begrenzing

1. Bij de toepassing van de bepalingen in dit reglement worden de ter zake geldende begrenzingen uit hoofde van de fiscale wet- of regelgeving in acht genomen. Bij de vaststelling van Pensioenen en aanspraken worden de in de Wet op de loonbelasting 1964 en het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 aangegeven maxima en begrenzingen mee in aanmerking genomen.
2. Bij de toepassing van de in dit artikel omschreven maxima zullen overschrijdingen daarvan, ten gevolge van de in artikel 18d Wet op de loonbelasting 1964 omschreven oorzaken, buiten beschouwing blijven. Dit betekent onder meer dat de fiscale maxima kunnen worden overschreden door het feit dat vóór 1 januari 2015 de maximering van het Pensioengevend salaris niet van toepassing was.

Artikel 29   Overgangsbepaling Compartiment SPDHV

1. Dit Pensioenreglement is, na interne collectieve waardeoverdracht, van toepassing op de per 31 december 2014 reeds opgebouwde Pensioenaanspraken en -rechten (waaronder het arbeidsongeschiktheidspensioen) van (Gewezen) Deelnemers ten laste van Compartiment SPDHV, behoudens in dit Pensioenreglement opgenomen uitzonderingen.

Op de Pensioenrechten van reeds per 31 december 2014 aanwezige pensioengerechtigden van voormalig Stichting Pensioenfonds DHV zijn artikelen 23 (vermindering Pensioenaanspraken en Pensioenrechten) en 24 (Voorwaardelijke toeslagen) van dit Pensioenreglement van overeenkomstige toepassing. Deze artikelen vervangen de bepalingen omtrent toeslagverlening en de kortingsbepaling, in voormalige pensioenreglementen van voormalig Stichting Pensioenfonds DHV per 1 januari 2015, waarmee de laatstgenoemde bepalingen komen te vervallen.

2. In afwijking van het vorige lid is de definitie van Pensioenrichtdatum, zoals opgenomen in artikel 1 van dit Pensioenreglement, niet van toepassing op de Pensioenaanspraken en Pensioenrechten van een Deelnemer die (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt is in de zin van de WAO en recht heeft op een prepensioen. Hierop blijven de prepensioendatum van 63,5 en ouderdomspensioendatum van 65 jaar van toepassing. Het in dit lid bepaalde heeft alleen betrekking op het arbeidsongeschikte deel van de (opbouw van) pensioenaanspraken en pensioenrechten.
3. Indien geen omzetting van het prepensioen naar een hoger ouderdomspensioen dan wel afkoop ten behoeve van een levensloopregeling heeft plaatsgevonden ten gevolge van de reglementswijziging per 1 januari 2006, blijft, in afwijking van artikel 28 lid 1, de bestaande aanspraak op prepensioen premievrij verzekerd en de (fiscale) bepalingen van Pensioenreglement 2004 blijven hierop van toepassing, met dien verstande dat artikel 23 (vermindering Pensioenaanspraken en Pensioenrechten) en artikel 24 (voorwaardelijke toeslagverlening) van dit Pensioenreglement wel van toepassing zijn op deze pensioenaanspraken.
4. In aanvulling op het bepaalde in artikel 11 lid 3 van dit Pensioenreglement bestaat het partnerpensioen voor de Deelnemer die in 2004 en 2005 pensioen opbouwde eveneens uit 70% van het in 2004 en 2005 opgebouwde ouderdomspensioen.

Artikel 30 Overgangsbepaling Compartiment SPH

1. Dit Pensioenreglement is niet van toepassing op de per 31 december 2014 reeds opgebouwde pensioenaanspraken en – rechten van de (Gewezen) Deelnemers en Pensioengerechtigden ten laste van Compartiment SPH, tenzij hierna uitdrukkelijk anders aangegeven.
2. In afwijking van het vorige lid zijn de artikelen 7, 8, 9, 10, 14, 24, 25 en 26 van dit Pensioenreglement wel van toepassing op de reeds opgebouwde Pensioenaanspraken per 31 december 2014 van de (Gewezen) Deelnemers ten laste van Compartiment SPH, met uitzondering van de opgebouwde Pensioenaanspraken van (Gewezen) Deelnemers en Pensioengerechtigden die vóór 1 januari 2015 een uitkering ontvingen krachtens de WIA of de WAO en arbeidsongeschikt zijn in de zin van artikel 16 of artikel 17 van dit Pensioenreglement. Op deze laatste Pensioenaanspraken is alleen artikel 24 (Voorwaardelijke toeslagen) van toepassing. Op de Pensioenrechten van de reeds vóór 1 januari 2015 aanwezige Pensioengerechtigden is in afwijking van het vorige lid artikel 24 (Voorwaardelijke toeslagen) van dit Pensioenreglement wel van toepassing. Vervroeging en uitstel van het ouderdomspensioen conform artikel 7 is slechts mogelijk per de eerste dag van de maand.
3. Voor de Deelnemer in Compartiment SPH die vóór 1 januari 2015 een uitkering ontving krachtens de WIA of de WAO en arbeidsongeschikt is in de zin van artikel 16 of artikel 17 van dit Pensioenreglement geldt in afwijking van artikel 16 lid 3 en 4 en artikel 17 lid 4 van dit Pensioenreglement voor de mate van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen het pensioenreglement van Stichting Pensioenfonds Haskoning te Nijmegen, dat op 1 januari 2014 in werking is getreden.

Artikel 31 Overgangsbepaling arbeidsongeschikten Compartiment SPDHV

1. Voor de Deelnemer die een uitkering krachtens de WAO ontvangt en waarvan de pensioenregeling wordt uitgevoerd door Compartiment SPDHV, zijn in afwijking van artikel 16 lid 3 en lid 4 van dit Pensioenreglement ter zake van de bepaling over (de mate) van arbeidsongeschiktheid en de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen, de bepalingen uit het Pensioenreglement 2004 van Stichting Pensioenfonds DHV van toepassing.
2. Voor de Deelnemer waarvan de pensioenregeling wordt uitgevoerd door Compartiment SPDHV die vóór 1 januari 2006 arbeidsongeschikt was in de zin van de WAO, dient het tot 1 januari 2006 opgebouwde prepensioen in te gaan op de 63,5-jarige leeftijd. De premievrije opbouw van het ouderdomspensioen, voor het arbeidsongeschikte deel in geval van een gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer, alsmede de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen zal op voornoemde leeftijd worden beëindigd. In de situatie dat op 63,5-jarige leeftijd de som van de prepensioenuitkering en de WAO-uitkering het niveau van 100% van het laatst Pensioengevende salaris overschrijdt, zal het meerdere worden omgezet in een hoger ouderdomspensioen met ouderdomspensioendatum 65 jaar. In afwijking van artikel 6 lid 2 geldt voor de opbouw van het premievrije ouderdomspensioen voor het arbeidsongeschikte deel in geval van een gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer een opbouwpercentage van 1,607 % van de Pensioengrondslag. De opbouw van het partnerpensioen wordt wel gebaseerd op 70% van het percentage zoals genoemd in artikel 6 lid 2.

Artikel 32 Inwerkingtreding

Dit Pensioenreglement is in werking getreden op 1 januari 2015 en laatstelijk gewijzigd op 7 maart 2017.

Bijlagen

- **Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV**
Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (Compartiment SPH en Compartiment SPDHV voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd).
- **Bijlage 2: Tarieven overgangsbepaling SPH**
Tarieven van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 30 van dit Pensioenreglement (Compartiment SPH betreffende aanspraken die vallen onder de pensioenverzekeringsovereenkomst met Nationale-Nederlanden).
- **Bijlage 3: Voorwaarden voor Inkoop uit bijspaarregelingen (Compartiment SPH)**
Voorwaarden en tarieven van toepassing op de Inkoop van Pensioenaanspraken op basis van dit Pensioenreglement uit bijspaarregelingen van Compartiment SPH, zoals uiteengezet in artikel 20 van dit Pensioenreglement.

Bijlage 1: Tarieven SPHDHV en overgangsbepaling SPDHV

Tarieven van toepassing op Pensioenaanspraken en -rechten die zijn opgebouwd conform dit Pensioenreglement en de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 29 van dit Pensioenreglement (Compartiment SPH en Compartiment SPDHV voor wat betreft aanspraken die vanaf 1 januari 2015 worden opgebouwd).

Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2017 t/m 31 december 2017

Artikel 7 Vervroeging en uitstel van het ouderdomspensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid het opgebouwde ouderdomspensioen te vervroegen dan wel uit te stellen, wordt het opgebouwde ouderdomspensioen dat zou ingaan op de Pensioenrichtdatum aangepast conform de in onderstaande tabel opgenomen factoren. Bij een tussenliggende ingangleeftijd van het ouderdomspensioen worden de bijbehorende factoren bepaald door lineaire interpolatie op dagbasis.

Factoren voor vervroeging of uitstel ouderdomspensioen

Ingangleeftijd	Pensioenrichtleeftijd	Pensioenrichtleeftijd	Pensioenrichtleeftijd
	62 jaar	65 jaar	67 jaar
55	0,738	0,632	0,565
56	0,769	0,659	0,589
57	0,802	0,687	0,614
58	0,837	0,718	0,642
59	0,874	0,750	0,671
60	0,913	0,785	0,702
61	0,955	0,822	0,736
62	1,000	0,862	0,772
63	1,048	0,905	0,811
64	1,101	0,951	0,853
65	1,160	1,000	0,898
66	1,224	1,054	0,947
67	1,296	1,114	1,000
68	1,374	1,180	1,058
69	1,462	1,254	1,124
70	1,559	1,337	1,197
71	1,667	1,429	1,279
72	1,788	1,534	1,371

Voorbeeld

Een 60-jarige deelnemer wil € 10.000 opgebouwd ouderdomspensioen, uit te keren vanaf pensioenrichtleeftijd 67 jaar, vervroegen naar 60 jaar. Het ouderdomspensioen, uit te keren vanaf 60 jaar, bedraagt na vervroeging € 10.000 maal 0,702 is € 7.020.

Artikel 8 Variatie in uitkeringen ouderdomspensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer die gebruik maakt van de mogelijkheid om

- een hoge uitkering voor de eerste 5 jaar te ontvangen gevolgd door een lage uitkering na 5 jaar; of
- een hoge uitkering voor de eerste 10 jaar te ontvangen gevolgd door een lage uitkering na 10 jaar;

worden de volgende omzettingfactoren gebruikt.

Factoren voor een hoge uitkering van 5 jaar respectievelijk 10 jaar (verhouding 100:75)

Ingangleeftijd	Eerste 5 jaar (hoog)	Eerste 10 jaar (hoog)
55	1,2546	1,1877
56	1,2527	1,1847
57	1,2508	1,1815
58	1,2488	1,1781
59	1,2466	1,1745
60	1,2442	1,1707
61	1,2418	1,1667
62	1,2391	1,1625
63	1,2363	1,1581
64	1,2333	1,1534
65	1,2301	1,1485
66	1,2266	1,1433
67	1,2230	1,1378
68	1,2190	1,1321
69	1,2148	1,1262
70	1,2104	1,1200
71	1,2056	1,1135
72	1,2004	1,1069

De lage uitkering na 5 jaar respectievelijk 10 jaar bedraagt 75% van de hoge uitkering.

Voorbeeld

Een deelnemer wil zijn ouderdomspensioen, uit te keren vanaf ingangleeftijd 67 jaar, van € 20.000 per jaar omzetten in een hoge uitkering (van 67 tot 72 jaar) gedurende 5 jaar en daarna een lage uitkering (vanaf 72 jaar). De hoge uitkering bedraagt 1,223 maal € 20.000 = € 24.460. De lage uitkering na 5 jaar bedraagt 75% van € 24.460 = € 18.345.

Artikel 10 Uitrui ouderdomspensioen in partnerpensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid een deel van het door hem opgebouwde ouderdomspensioen uit te ruilen tegen extra partnerpensioen, wordt de vermindering van het recht op ouderdomspensioen door uitrui in onderstaande tabel uitgedrukt in het recht op ouderdomspensioen vóór uitrui. Het partnerpensioen is direct na omzetting verzekerd.

Factoren voor uitrui van een deel van het ouderdomspensioen in partnerpensioen

Leeftijd deelnemer	Pensioenrichtleeftijd	Pensioenrichtleeftijd	Pensioenrichtleeftijd
	62 jaar	65 jaar	67 jaar
18	12,0%	13,8%	15,2%
19	12,1%	13,9%	15,3%
20	12,1%	13,9%	15,3%
21	12,2%	14,0%	15,4%
22	12,2%	14,0%	15,5%
23	12,3%	14,1%	15,5%
24	12,3%	14,1%	15,6%
25	12,4%	14,2%	15,6%
26	12,4%	14,3%	15,7%
27	12,5%	14,3%	15,8%
28	12,5%	14,4%	15,9%
29	12,6%	14,5%	15,9%
30	12,7%	14,6%	16,0%
31	12,7%	14,6%	16,1%
32	12,8%	14,7%	16,3%
33	12,9%	14,8%	16,4%
34	13,0%	15,0%	16,5%
35	13,1%	15,1%	16,6%
36	13,2%	15,2%	16,7%
37	13,3%	15,3%	16,8%
38	13,4%	15,4%	16,9%
39	13,5%	15,5%	17,1%
40	13,6%	15,6%	17,2%
41	13,7%	15,7%	17,3%
42	13,8%	15,8%	17,4%
43	13,9%	15,9%	17,5%
44	14,0%	16,1%	17,7%
45	14,1%	16,2%	17,8%
46	14,3%	16,3%	17,9%
47	14,4%	16,4%	18,0%
48	14,4%	16,5%	18,1%
49	14,5%	16,6%	18,2%
50	14,6%	16,7%	18,3%
51	14,7%	16,8%	18,4%
52	14,8%	16,9%	18,5%
53	14,8%	16,9%	18,6%
54	14,9%	17,0%	18,7%
55	14,9%	17,0%	18,7%
56	14,9%	17,1%	18,8%
57	15,0%	17,1%	18,8%
58	15,0%	17,1%	18,8%

Leeftijd deelnemer	Pensioenrichtleeftijd	Pensioenrichtleeftijd	Pensioenrichtleeftijd
	62 jaar	65 jaar	67 jaar
59	15,0%	17,1%	18,8%
60	14,9%	17,0%	18,7%
61	14,9%	17,0%	18,7%
62	14,9%	16,9%	18,6%
63	-	16,8%	18,5%
64	-	16,7%	18,4%
65	-	16,6%	18,2%
66	-	-	18,0%
67	-	-	17,8%

Voorbeeld

Een 40-jarige deelnemer heeft een ouderdomspensioen opgebouwd van € 10.000, uit te keren vanaf pensioenrichtleeftijd 67 jaar. De deelnemer gaat uit dienst bij RHDHV en besluit het opgebouwde ouderdomspensioen bij het Pensioenfonds achter te laten. De deelnemer wenst een deel van het opgebouwde ouderdomspensioen om te zetten in partnerpensioen. Het ouderdomspensioen wordt verlaagd tot € 10.000 maal $(1 - 0,172)$ is € 8.280. De deelnemer verkrijgt een aanspraak op partnerpensioen ter grootte van 70% van het verlaagde ouderdomspensioen ofwel 70% van € 8.280 is € 5.796. Indien de deelnemer direct na uitdiensttreding overlijdt wordt aan de eventuele nabestaande, afgezien van indexatie, vanaf het moment van overlijden een levenslang partnerpensioen van € 5.796 uitgekeerd.

Artikel 14 Uitrui levenslang partnerpensioen in ouderdompensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid (een deel van) het door hem opgebouwde partnerpensioen uit te ruilen tegen extra ouderdompensioen, worden de volgende factoren gebruikt. Het partnerpensioen komt na uitrui direct te vervallen.

Factoren voor uitrui van partnerpensioen in ouderdompensioen

Het extra te verkrijgen recht op ouderdompensioen (bij pensioenrichtleeftijd 62 jaar) bedraagt bij een opgebouwd partnerpensioen van 70% van het ouderdompensioen **17,46% gedeeld door 70%** van het recht op partnerpensioen.

Het extra te verkrijgen recht op ouderdompensioen (bij pensioenrichtleeftijd 65 jaar) bedraagt bij een opgebouwd partnerpensioen van 70% van het ouderdompensioen **19,90% gedeeld door 70%** van het recht op partnerpensioen.

Het extra te verkrijgen recht op ouderdompensioen (bij pensioenrichtleeftijd 67 jaar) bedraagt bij een opgebouwd partnerpensioen van 70% van het ouderdompensioen **21,66% gedeeld door 70%** van het recht op partnerpensioen.

Voorbeeld

Een 67-jarige deelnemer wil het partnerpensioen omzetten in een hoger ouderdompensioen uit te keren vanaf pensioenrichtleeftijd 67 jaar. Het ouderdompensioen bedraagt vóór uitrui € 10.000 per jaar en het opgebouwde partnerpensioen € 7.000. Bij uitrui van het partnerpensioen wordt het ouderdompensioen van € 10.000 verhoogd (met € 7.000 maal 21,66% gedeeld door 70% is € 2.166,00) tot € 12.166,00.

Artikel 25 Afkopen, vervreemden en prijsgeven van Pensioen

Aanspraken op ouderdoms- en/of partnerpensioen die twee jaar na beëindiging van het deelnemerschap dan wel op de Pensioeningangsdatum kleiner zijn dan € 467,89 (jaar 2017) worden afgekocht tegen onderstaande factoren.

Factoren voor afkoop kleine pensioenen (afkoopwaarde in euro per € 1 jaarlijks pensioen)

Leeftijd deelnemer	Niet ingegaan ouderdomspensioen vanaf 62 jaar	Niet ingegaan ouderdomspensioen vanaf 65 jaar	Niet ingegaan ouderdomspensioen vanaf 67 jaar	Bijbehorend niet ingegaan partnerpensioen
18	8,762	7,489	6,702	1,656
19	8,991	7,683	6,874	1,708
20	9,225	7,882	7,050	1,761
21	9,465	8,085	7,231	1,814
22	9,710	8,293	7,415	1,869
23	9,961	8,505	7,604	1,927
24	10,217	8,723	7,797	1,984
25	10,478	8,944	7,994	2,044
26	10,744	9,171	8,195	2,105
27	11,016	9,401	8,400	2,170
28	11,292	9,636	8,608	2,237
29	11,573	9,875	8,820	2,308
30	11,858	10,118	9,036	2,381
31	12,147	10,364	9,256	2,458
32	12,441	10,615	9,479	2,537
33	12,738	10,869	9,705	2,619
34	13,038	11,127	9,935	2,703
35	13,342	11,389	10,168	2,789
36	13,649	11,653	10,405	2,878
37	13,958	11,920	10,644	2,969
38	14,269	12,189	10,885	3,061
39	14,580	12,461	11,129	3,156
40	14,892	12,734	11,374	3,252
41	15,203	13,007	11,621	3,350
42	15,513	13,281	11,869	3,450
43	15,821	13,555	12,117	3,550
44	16,129	13,826	12,365	3,652
45	16,436	14,096	12,612	3,755
46	16,744	14,364	12,857	3,858
47	17,052	14,631	13,100	3,961
48	17,361	14,898	13,341	4,063
49	17,672	15,165	13,581	4,165
50	17,985	15,431	13,820	4,268
51	18,301	15,697	14,058	4,369
52	18,618	15,965	14,295	4,469
53	18,939	16,235	14,534	4,567
54	19,261	16,508	14,773	4,663
55	19,584	16,783	15,015	4,757
56	19,906	17,062	15,260	4,846
57	20,226	17,344	15,509	4,932
58	20,543	17,628	15,761	5,012
59	20,854	17,913	16,018	5,087

Leeftijd deelnemer	Niet ingegaan ouderdompensioen vanaf 62 jaar	Niet ingegaan ouderdompensioen vanaf 65 jaar	Niet ingegaan ouderdompensioen vanaf 67 jaar	Bijbehorend niet ingegaan partnerpensioen
60	21,158	18,198	16,278	5,156
61	21,456	18,481	16,540	5,217
62	21,746	18,761	16,803	5,270
63	21,030	19,037	17,066	5,316
64	20,308	19,310	17,329	5,352
65	19,582	19,582	17,592	5,376
66	18,855	18,855	17,858	5,387
67	18,127	18,127	18,127	5,384

Voorbeeld

Een deelnemer treedt op 40-jarige leeftijd uit dienst. Hij heeft de volgende pensioenaanspraken opgebouwd:

- Ouderdompensioen (vanaf 67 jaar): € 100 per jaar
- Partnerpensioen: € 50 per jaar

De opgebouwde pensioenaanspraken worden afgekocht. In bovenstaand geval verwerft de betreffende deelnemer de volgende afkoopsommen:

- Ouderdompensioen: € 100 maal 11,374 is € 1.137,40
- Latent partnerpensioen: € 50 maal 3,252 is € 162,60

De totale afkoopsom bedraagt hiermee in totaal € 1.300,00 (= € 1.137,40 + € 162,60).

Factoren voor afkoop partnerpensioen (bij ingang) (afkoopwaarde in euro per € 1 jaarlijks pensioen)

Leeftijd	PP (bij ingang)	Leeftijd	PP (bij ingang)
18	42,259	60	24,333
19	42,038	61	23,650
20	41,810	62	22,956
21	41,575	63	22,252
22	41,333	64	21,539
23	41,083	65	20,820
24	40,825	66	20,096
25	40,559	67	19,366
26	40,285	68	18,631
27	40,001	69	17,896
28	39,708	70	17,160
29	39,406	71	16,420
30	39,093	72	15,683
31	38,771	73	14,944
32	38,438	74	14,207
33	38,094	75	13,473
34	37,740	76	12,747
35	37,376	77	12,029
36	37,001	78	11,323
37	36,615	79	10,631
38	36,218	80	9,953
39	35,810	81	9,297
40	35,389	82	8,665
41	34,957	83	8,054
42	34,514	84	7,469
43	34,057	85	6,908
44	33,588	86	6,375
45	33,107	87	5,874
46	32,612	88	5,404
47	32,106	89	4,961
48	31,588	90	4,551
49	31,056	91	4,180
50	30,510	92	3,833
51	29,951	93	3,515
52	29,379	94	3,226
53	28,795	95	2,964
54	28,196	96	2,728
55	27,584	97	2,516
56	26,959	98	2,329
57	26,321	99	2,163
58	25,670	100	2,019
59	25,008		

Artikel 29 Overgangsbepaling Compartiment SPDHV**Omzetting prepensioen in ouderdomspensioen**

Voor de Deelnemer die gebruik maakt van de mogelijkheid het premievrije prepensioen om te zetten in een recht op ouderdomspensioen ingaand op de Pensioenrichtdatum, wordt het extra te verkrijgen recht op ouderdomspensioen in onderstaande tabel uitgedrukt in het uitgeruilde recht op prepensioen. Het prepensioen komt na omzetting direct te vervallen. Het partnerpensioen wordt niet betrokken in de omzetting en blijft op hetzelfde niveau als voor de omzetting.

Factoren voor omzetting van prepensioen uit te keren tussen x-jarige leeftijd en 65-jarige leeftijd in ouderdomspensioen ingaand op 65-/67-jarige leeftijd.

Leeftijd (x)		Pensioenricht- leeftijd 65 jaar	Pensioenricht- leeftijd 67 jaar	Leeftijd (x)		Pensioenricht- leeftijd 65 jaar	Pensioenricht- leeftijd 67 jaar
jr	mnd			jr	mnd		
62	0	0,160	0,179	63	6	0,078	0,087
62	1	0,155	0,173	63	7	0,074	0,082
62	2	0,151	0,168	63	8	0,070	0,078
62	3	0,146	0,163	63	9	0,065	0,073
62	4	0,141	0,158	63	10	0,061	0,068
62	5	0,137	0,153	63	11	0,056	0,063
62	6	0,132	0,148	64	0	0,052	0,058
62	7	0,128	0,143	64	1	0,048	0,053
62	8	0,123	0,138	64	2	0,043	0,048
62	9	0,119	0,132	64	3	0,039	0,043
62	10	0,114	0,127	64	4	0,034	0,038
62	11	0,110	0,122	64	5	0,030	0,034
63	0	0,105	0,117	64	6	0,026	0,029
63	1	0,101	0,112	64	7	0,021	0,024
63	2	0,096	0,107	64	8	0,017	0,019
63	3	0,092	0,102	64	9	0,013	0,014
63	4	0,087	0,097	64	10	0,009	0,010
63	5	0,083	0,092	64	11	0,004	0,005

Voorbeeld

Een deelnemer met leeftijd 63 jaar en 6 maanden wil € 10.000 direct ingaand prepensioen omzetten in extra levenslang ouderdomspensioen ingaand op pensioenrichtleeftijd 67 jaar. Hij ontvangt dan € 10.000 maal 0,087 is € 870,00 ouderdomspensioen extra, uit te keren vanaf 67 jaar.

Artikel 29 Overgangsbepaling Compartment SPDHV**Vervroeging of uitstel van het prepensioen ingaand 62-jarige leeftijd.**

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid het opgebouwde prepensioen te vervroegen dan wel uit te stellen, wordt het opgebouwde prepensioen dat zou ingaan op 62-jarige leeftijd aangepast conform de in onderstaande tabel opgenomen factoren.

Factoren voor vervroeging of uitstel prepensioen ingaand op 62-jarige leeftijd

Leeftijd (x)			Leeftijd (x)			Leeftijd (x)		
jr	mnd	factor	jr	mnd	factor	jr	mnd	factor
55	0	0,288	58	4	0,444	61	8	0,900
55	1	0,291	58	5	0,450	61	9	0,923
55	2	0,293	58	6	0,456	61	10	0,947
55	3	0,296	58	7	0,462	61	11	0,973
55	4	0,299	58	8	0,469	62	0	1,000
55	5	0,302	58	9	0,475	62	1	1,029
55	6	0,305	58	10	0,482	62	2	1,059
55	7	0,308	58	11	0,489	62	3	1,091
55	8	0,311	59	0	0,496	62	4	1,126
55	9	0,314	59	1	0,503	62	5	1,162
55	10	0,317	59	2	0,510	62	6	1,201
55	11	0,320	59	3	0,518	62	7	1,243
56	0	0,323	59	4	0,526	62	8	1,287
56	1	0,327	59	5	0,534	62	9	1,335
56	2	0,330	59	6	0,542	62	10	1,387
56	3	0,333	59	7	0,550	62	11	1,442
56	4	0,337	59	8	0,559	63	0	1,503
56	5	0,340	59	9	0,568	63	1	1,568
56	6	0,344	59	10	0,578	63	2	1,640
56	7	0,348	59	11	0,587	63	3	1,718
56	8	0,351	60	0	0,597	63	4	1,804
56	9	0,355	60	1	0,608	63	5	1,900
56	10	0,359	60	2	0,618	63	6	2,005
56	11	0,363	60	3	0,629	63	7	2,124
57	0	0,367	60	4	0,641	63	8	2,257
57	1	0,371	60	5	0,652	63	9	2,408
57	2	0,375	60	6	0,665	63	10	2,581
57	3	0,380	60	7	0,677	63	11	2,780
57	4	0,384	60	8	0,690	64	0	3,013
57	5	0,388	60	9	0,704	64	1	3,287
57	6	0,393	60	10	0,718	64	2	3,615
57	7	0,398	60	11	0,733	64	3	4,017
57	8	0,402	61	0	0,749	64	4	4,519
57	9	0,407	61	1	0,765	64	5	5,165
57	10	0,412	61	2	0,781	64	6	6,026
57	11	0,417	61	3	0,799	64	7	7,231
58	0	0,422	61	4	0,817	64	8	9,038
58	1	0,428	61	5	0,836	64	9	12,051
58	2	0,433	61	6	0,856	64	10	18,077
58	3	0,439	61	7	0,877	64	11	36,153

Voorbeeld

Stel een deelnemer heeft een prepensioen opgebouwd van € 10.000 per jaar dat ingaat op 62-jarige leeftijd. De betreffende deelnemer wil dit prepensioen omzetten naar een prepensioen ingaand op 55 jaar en 1 maand. Dan verkrijgt de deelnemer een prepensioen ad € 10.000 maal 0,291 is € 2.910 ingaand op 55 jaar en 1 maand. De oorspronkelijke prepensioenaanspraak ad € 10.000 per jaar, die zou ingaan op 62-jarige leeftijd, vervalt.

Artikel 29 Overgangsbepaling Compartiment SPDHV**Vervroeging of uitstel van het prepensioen ingaand 63,5-jarige leeftijd.**

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid het opgebouwde prepensioen te vervroegen dan wel uit te stellen, wordt het opgebouwde prepensioen dat zou ingaan op 63,5-jarige leeftijd aangepast conform de in onderstaande tabel opgenomen factoren.

Factoren voor vervroeging of uitstel prepensioen ingaand op 63,5-jarige leeftijd

Leeftijd (x)			Leeftijd (x)			Leeftijd (x)		
jr	mnd	factor	jr	mnd	factor	jr	mnd	factor
55	0	0,1421	58	4	0,2205	61	8	0,4484
55	1	0,1434	58	5	0,2235	61	9	0,4600
55	2	0,1448	58	6	0,2265	61	10	0,4722
55	3	0,1462	58	7	0,2296	61	11	0,4851
55	4	0,1476	58	8	0,2327	62	0	0,4987
55	5	0,1490	58	9	0,2360	62	1	0,5130
55	6	0,1505	58	10	0,2393	62	2	0,5282
55	7	0,1520	58	11	0,2427	62	3	0,5443
55	8	0,1535	59	0	0,2462	62	4	0,5614
55	9	0,1550	59	1	0,2498	62	5	0,5797
55	10	0,1565	59	2	0,2535	62	6	0,5991
55	11	0,1581	59	3	0,2573	62	7	0,6198
56	0	0,1597	59	4	0,2612	62	8	0,6421
56	1	0,1614	59	5	0,2653	62	9	0,6660
56	2	0,1631	59	6	0,2694	62	10	0,6917
56	3	0,1648	59	7	0,2737	62	11	0,7194
56	4	0,1665	59	8	0,2781	63	0	0,7500
56	5	0,1683	59	9	0,2826	63	1	0,7857
56	6	0,1701	59	10	0,2873	63	2	0,8209
56	7	0,1719	59	11	0,2921	63	3	0,8593
56	8	0,1738	60	0	0,2971	63	4	0,9017
56	9	0,1757	60	1	0,3023	63	5	0,9484
56	10	0,1776	60	2	0,3076	63	6	1,0000
56	11	0,1796	60	3	0,3131	63	7	1,0587
57	0	0,1816	60	4	0,3188	63	8	1,1247
57	1	0,1837	60	5	0,3248	63	9	1,1995
57	2	0,1858	60	6	0,3309	63	10	1,2849
57	3	0,1879	60	7	0,3372	63	11	1,3835
57	4	0,1901	60	8	0,3438	64	0	1,5011
57	5	0,1924	60	9	0,3507	64	1	1,6376
57	6	0,1947	60	10	0,3578	64	2	1,8013
57	7	0,1970	60	11	0,3653	64	3	2,0015
57	8	0,1994	61	0	0,3730	64	4	2,2516
57	9	0,2018	61	1	0,3810	64	5	2,5733
57	10	0,2043	61	2	0,3894	64	6	3,0022
57	11	0,2069	61	3	0,3981	64	7	3,6026
58	0	0,2095	61	4	0,4073	64	8	4,5033
58	1	0,2122	61	5	0,4169	64	9	6,0044
58	2	0,2149	61	6	0,4269	64	10	9,0065
58	3	0,2177	61	7	0,4374	64	11	18,0131

Voorbeeld

Stel een deelnemer heeft een prepensioen opgebouwd van € 10.000 per jaar dat ingaat op 63,5-jarige leeftijd. De betreffende deelnemer wil dit prepensioen omzetten naar een prepensioen ingaand op 56,5-jarige leeftijd. Dan verkrijgt de deelnemer een prepensioen ad € 10.000 maal 0,1701 is € 1.701 ingaand op 56,5-jarige leeftijd. De oorspronkelijke prepensioenaanspraak ad € 10.000 per jaar, die zou ingaan op 63,5-jarige leeftijd, vervalt.

Bijlage 2: Tarieven overgangsbepaling SPH

Tarieven van toepassing op de Pensioenaanspraken en -rechten zoals uiteengezet in artikel 30 van dit Pensioenreglement (Compartiment SPH betreffende aanspraken die vallen onder de pensioenverzekeringsovereenkomst met Nationale-Nederlanden).

Voor de herverzekerde aanspraken binnen compartiment SPH worden de tarieven van Nationale-Nederlanden gevolgd.

Deze tarieven zijn geldig van 1 januari 2017 t/m 31 december 2017.

Artikel 7 Vervroeging en uitstel van het ouderdomspensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid het opgebouwde ouderdomspensioen te vervroegen dan wel uit te stellen, wordt het opgebouwde ouderdomspensioen dat zou ingaan op de Pensioenrichtdatum aangepast conform de in onderstaande tabel opgenomen factoren. Bij een tussenliggende ingangleeftijd van het ouderdomspensioen worden de bijbehorende factoren bepaald door lineaire interpolatie op maandbasis (afgerond naar boven qua aantal maanden).

Factoren voor vervroeging of uitstel ouderdomspensioen

Ingangleeftijd	Pensioenrichtleeftijd 62 jaar	Pensioenrichtleeftijd 65 jaar
55	0,731	0,626
56	0,763	0,652
57	0,796	0,680
58	0,831	0,711
59	0,869	0,743
60	0,910	0,778
61	0,953	0,816
62	1,000	0,857
63	1,051	0,901
64	1,106	0,948
65	1,165	1,000
66	1,231	1,056
67	1,303	1,118
68	1,383	1,187
69	1,471	1,262
70	1,570	1,347

Voorbeeld

Een 60-jarige deelnemer wil € 10.000 opgebouwd ouderdomspensioen, uit te keren vanaf pensioenrichtleeftijd 65 jaar, vervroegen naar 60 jaar. Het ouderdomspensioen, uit te keren vanaf 60 jaar, bedraagt na vervroeging € 10.000 maal 0,778 is € 7.780.

Artikel 8 Variatie in uitkeringen ouderdomspensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer die gebruik maakt van de mogelijkheid om

- een hoge uitkering voor de eerste 5 jaar te ontvangen gevolgd door een lage uitkering na 5 jaar; of
- een hoge uitkering voor de eerste 10 jaar te ontvangen gevolgd door een lage uitkering na 10 jaar;

worden de volgende omzettingfactoren gebruikt.

Factoren voor een hoge uitkering van 5 jaar respectievelijk 10 jaar (verhouding 100:75)

Ingangslleeftijd	Eerste 5 jaar (hoog)	Eerste 10 jaar (hoog)
55	1,252	1,186
56	1,251	1,183
57	1,249	1,180
58	1,246	1,177
59	1,244	1,173
60	1,242	1,169
61	1,239	1,165
62	1,237	1,161
63	1,234	1,157
64	1,231	1,152
65	1,227	1,147
66	1,224	1,142
67	1,220	1,137
68	1,216	1,131
69	1,212	1,125
70	1,208	1,119

De lage uitkering na 5 jaar respectievelijk 10 jaar bedraagt 75% van de hoge uitkering.

Voorbeeld

Een deelnemer wil zijn ouderdomspensioen, uit te keren vanaf ingangslleeftijd 65 jaar, van € 20.000 per jaar omzetten in een hoge uitkering (van 65 tot 70 jaar) gedurende 5 jaar en daarna een lage uitkering (vanaf 70 jaar). De hoge uitkering bedraagt 1,227 maal € 20.000 = € 24.540. De lage uitkering na 5 jaar bedraagt 75% van € 24.540 = € 18.405.

Artikel 10 Uitrui ouderdomspensioen in partnerpensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid een deel van het door hem opgebouwde ouderdomspensioen uit te ruilen tegen extra partnerpensioen, worden de volgende factoren gebruikt. Het partnerpensioen is direct na omzetting verzekerd.

Factoren voor uitrui van een deel van het ouderdomspensioen in partnerpensioen

Leeftijd deelnemer	Pensioenrichtleeftijd 65 jaar	Pensioenrichtleeftijd 67 jaar
< 25	87,35%	85,82%
25 t/m 29	87,15%	85,62%
30 t/m 34	86,85%	85,32%
35 t/m 39	86,32%	84,83%
40 t/m 44	85,52%	84,06%
45 t/m 49	84,59%	83,10%
50 t/m 54	83,82%	82,26%
55 t/m 59	83,54%	81,91%
60 t/m 65	83,94%	82,33%
66 t/m 67	nvt	83,08%

Voorbeeld

Een 40-jarige deelnemer heeft een ouderdomspensioen opgebouwd van € 10.000 uit te keren vanaf pensioenrichtleeftijd 65 jaar. De deelnemer gaat uit dienst bij RHDHV en besluit het opgebouwde ouderdomspensioen bij het Pensioenfonds achter te laten. De deelnemer wenst een deel van het opgebouwde ouderdomspensioen om te zetten in partnerpensioen. Het ouderdomspensioen wordt verlaagd tot € 10.000 maal 0,8552 is € 8.552. De deelnemer verkrijgt een aanspraak op partnerpensioen ter grootte van 70% van het verlaagde ouderdomspensioen ofwel 70% van € 8.552 is € 5.986. Indien de deelnemer direct na uitdiensttreding overlijdt wordt aan de eventuele nabestaande, afgezien van indexatie, vanaf het moment van overlijden een levenslang partnerpensioen van € 5.986 uitgekeerd.

Artikel 14 Uitrui levenslang partnerpensioen in ouderdompensioen

Voor de (Gewezen) Deelnemer, die gebruik maakt van de mogelijkheid (een deel van) het door hem opgebouwde partnerpensioen uit te ruilen tegen extra ouderdompensioen, worden de volgende factoren gebruikt. Het partnerpensioen komt na uitrui direct te vervallen.

Factoren voor uitrui van partnerpensioen in ouderdompensioen

Het extra te verkrijgen recht op ouderdompensioen (bij pensioenrichtleeftijd 62 jaar) bedraagt **20,28%** van het uitgeruide partnerpensioen.

Het extra te verkrijgen recht op ouderdompensioen (bij pensioenrichtleeftijd 65 jaar) bedraagt **22,55%** van het uitgeruide partnerpensioen.

Voorbeeld

Een 65-jarige deelnemer wil het partnerpensioen omzetten in een hoger ouderdompensioen uit te keren vanaf pensioenrichtleeftijd 65 jaar. Het ouderdompensioen bedraagt vóór uitrui € 10.000 per jaar en het opgebouwde partnerpensioen € 7.000. Bij uitrui van het partnerpensioen wordt het ouderdompensioen van € 10.000 verhoogd met (€ 7.000 maal 22,55% is € 1.578) tot € 11.578. De aanspraak op partnerpensioen komt hiermee te vervallen.

Artikel 25 Afkopen, vervreemden en prijsgeven van Pensioen

Aanspraken op ouderdoms- en/of partnerpensioen die twee jaar na beëindiging van het deelnemerschap dan wel op de Pensioeningangsdatum kleiner zijn dan € 467,89 (jaar 2017) worden afgekocht tegen onderstaande factoren.

Factoren voor afkoop kleine pensioenen (afkoopwaarde in euro per € 100 jaarlijks pensioen)

Leeftijd deelnemer	Niet ingegaan ouderdomspensioen vanaf 62 jaar	Bijbehorend niet ingegaan partnerpensioen	Niet ingegaan ouderdomspensioen vanaf 65 jaar	Bijbehorend niet ingegaan partnerpensioen
20	719.00	104.30	595,40	104,00
21	748.00	109.00	619,70	108,60
22	778.00	113.80	644,80	113,40
23	809.10	118.80	670,80	118,40
24	841.10	124.10	697,80	123,60
25	873.10	132.00	724,50	131,50
26	907.00	137.80	753,10	137,20
27	941.70	143.80	782,70	143,30
28	977.30	150.10	813,00	149,50
29	1,013.70	156.60	844,20	156,10
30	1,050.30	164.50	875,70	163,90
31	1,087.30	172.80	907,90	172,20
32	1,124.70	181.50	940,70	180,80
33	1,162.00	190.50	973,80	189,80
34	1,199.10	200.00	1.007,30	199,30
35	1,235.90	209.90	1.040,90	209,10
36	1,272.70	218.90	1.074,90	218,10
37	1,308.50	229.60	1.108,10	228,80
38	1,343.90	240.60	1.140,60	239,80
39	1,378.20	253.50	1.172,10	252,60
40	1,412.40	265.40	1.203,50	264,60
41	1,445.70	279.20	1.233,50	278,40
42	1,478.80	291.80	1.263,60	291,00
43	1,512.20	303.20	1.293,60	302,40
44	1,545.00	314.80	1.322,90	314,00
45	1,576.70	328.20	1.351,00	327,50
46	1,607.30	343.70	1.377,90	343,00
47	1,638.90	355.70	1.405,40	355,00
48	1,670.10	367.50	1.432,50	366,90
49	1,701.20	379.20	1.459,20	378,70
50	1,730.80	394.90	1.484,20	394,40
51	1,761.80	406.20	1.510,30	405,70
52	1,792.90	417.00	1.536,40	416,70
53	1,824.20	427.40	1.562,50	427,10
54	1,855.70	437.10	1.588,70	436,90
55	1,887.50	446.20	1.615,20	446,10
56	1,919.50	454.70	1.642,00	454,60
57	1,951.70	462.40	1.669,20	462,40
58	1,984.00	469.30	1.696,90	469,50
59	2,016.40	475.30	1.725,10	475,60
60	2,048.90	480.20	1.754,00	480,60
61	2,081.70	484.20	1.783,30	484,80

62	2,114.80	487.10	1.813,30	487,90
63	-	-	1.843,20	492,70
64	-	-	1.874,50	494,00
65	-	-	1.906,60	494,30
66	-	-	-	-
67	-	-	-	-

Voorbeeld

Een deelnemer treedt op 40-jarige leeftijd uit dienst. Hij heeft de volgende pensioenaanspraken opgebouwd:

- Ouderdomspensioen (vanaf 65 jaar): € 100 per jaar
- Partnerpensioen: € 50 per jaar

De opgebouwde pensioenaanspraken worden afgekocht. In bovenstaand geval verwerft de betreffende deelnemer de volgende afkoopsommen:

- Ouderdomspensioen: € 1.203,50
- Latent partnerpensioen: € 132,30 (€ 264,60 maal 0,5)

De totale afkoopsom bedraagt hiermee in totaal € 1.335,80 (= € 1.203,50 + € 132,30).

Factoren voor afkoop partnerpensioen (bij ingang) (afkoopwaarde in euro per € 100 jaarlijks pensioen)

Leeftijd	PP (bij ingang)	Leeftijd	PP (bij ingang)
20	3.892,90	61	2.183,30
21	3.875,90	62	2.114,80
22	3.858,20	63	2.045,20
23	3.839,60	64	1.976,00
24	3.820,30	65	1.906,60
25	3.798,90	66	1.837,10
26	3.777,80	67	1.767,60
27	3.755,70	68	1.698,10
28	3.732,70	69	1.628,60
29	3.708,60	70	1.559,40
30	3.683,10	71	1.490,30
31	3.656,30	72	1.421,50
32	3.628,40	73	1.353,10
33	3.599,20	74	1.285,10
34	3.568,80	75	1.217,50
35	3.537,10	76	1.150,80
36	3.504,40	77	1.085,10
37	3.469,90	78	1.020,60
38	3.433,80	79	957,60
39	3.395,80	80	896,40
40	3.356,70	81	837,30
41	3.315,40	82	780,20
42	3.273,10	83	725,40
43	3.229,70	84	673,00
44	3.184,60	85	622,90
45	3.137,10	86	575,20
46	3.087,40	87	530,10
47	3.037,20	88	487,40
48	2.985,40	89	447,50
49	2.931,90	90	410,30
50	2.875,50	91	376,00
51	2.818,90	92	344,50
52	2.760,90	93	315,90
53	2.701,40	94	290,50
54	2.640,60	95	268,50
55	2.578,50	96	250,30
56	2.515,20	97	233,70
57	2.450,70	98	218,90
58	2.385,10	99	205,80
59	2.318,60	100	194,30
60	2.251,30		

Bijlage 3: Voorwaarden voor Inkoop uit bijspaarregelingen (Compartiment SPH)

De Deelnemer in Compartiment SPH kan in het verleden (tot en met 31 december 2014) pensioenkapitaal hebben opgebouwd in:

- het pensioenreglement voor de vrijwillige aanvullende pensioenspaarregeling op basis van collectieve beleggingsverzekeringen, of
- het pensioenreglement 2011; aanvullende vrijwillige regeling NN Prestatie Pensioen.

De Deelnemer in Compartiment SPH heeft, op de momenten die de hiervoor genoemde pensioenreglementen aangeven, de mogelijkheid om dit pensioenkapitaal aan te wenden voor extra pensioenaanspraken. De Deelnemer kan ervoor kiezen om het pensioenkapitaal aan te wenden voor inkoop van extra pensioenaanspraken in de in dit Pensioenreglement vastgelegde Pensioenregeling van SPHDHV, compartiment SPH (artikel 20 van dit Pensioenreglement). De inkoop, zoals bedoeld in artikel 20 van dit Pensioenreglement, kan niet worden aangewend voor de aankoop van een variabele uitkering. De Deelnemer heeft de mogelijkheid om het bedoelde pensioenkapitaal buiten het Pensioenfonds aan te wenden voor inkoop van een vaste dan wel variabele uitkering.

Tarief

Voor individuele inkoop van extra pensioenaanspraken worden de volgende grondslagen gehanteerd:

- Actuariële grondslagen van Compartiment SPH
  - Rekenrente op basis van de actuele rentetermijnstructuur ten tijde van opstellen van de offerte;
  - Vigerende overlevingskansen rekening houdend met de ervaringssterfte;
  - Opslag voor kostenvoorziening van 2% van de netto koopsom.
- Actuele solvabiliteitsopslag uitgaande van de actuele beleidsdekkingsgraad ten tijde van opstellen van de offerte.

Het bestuur is bevoegd om deze grondslagen te wijzigen.

Pensioenreglement

Op de pensioenaanspraken die worden ingekocht is het Pensioenreglement 2017 van toepassing, evenals alle wijzigingen waartoe het bestuur nadien besluit.

Fiscale begrenzing

Als de aanwending van het pensioenkapitaal resulteert in een hoger ouderdoms- en/of nabestaandenpensioen dan de geldende fiscale maxima conform artikel 28 van dit Pensioenreglement, zal het deel van het pensioen dat hoger is dan het fiscale maximum worden vervangen door uitkering van een bedrag ineens. Het Pensioenfonds zal op deze uitkering de wettelijke inhoudingen verrichten.